

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

DPH v České republice a na Slovensku po vstupu do Evropské unie

VAT in the Czech Republic and the Slovakia after Entering to the European Union

Student: Bc. Dagmar Náplavová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Kateřina Randová

Ostrava 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Dagmar Náplavová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Téma: DPH v České republice a na Slovensku po vstupu do Evropské unie
VAT in the Czech Republic and the Slovakia after Entering to the
European Union

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Harmonizace DPH s právem Evropského společenství
  3. Základní pojmy z oblasti DPH
  4. Srovnání vývoje DPH v České republice a na Slovensku na praktických příkladech
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

GALOČÍK, S.; PAIKERT, O. *DPH 2010 - výklad s příklady*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 288 s. ISBN 978-80-247-3204-6.
LEDVINKOVÁ, J. *DPH v příkladech 2010*. 7. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 480 s. ISBN 978-80-7263-593-1.
ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 4. vyd. Praha: Linde, 2010. 350 s. ISBN 978-80-7201-799-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Kateřina Randová**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 29.04.2011

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně.

Dne 29. 4. 2011

.....
Bc. Dagmar Náplavová

Obsah

1	ÚVOD	1
2	HARMONIZACE DPH S PRÁVEM EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ.....	2
2.1	Vznik Evropského společenství.....	2
2.2	Právní systém Evropského společenství.....	2
2.2.1	Zásada přímého účinku	3
2.2.2	Prameny práva.....	4
2.3	Daňová harmonizace	5
2.3.1	Vývoj daňové harmonizace	5
2.4	Charakteristika DPH v zemích EU	6
2.5	Povinnost informovat	7
2.6	Směrnice k harmonizaci DPH	9
2.6.1	Šestá směrnice	10
2.6.1.1	Harmonizace Šesté směrnice s legislativou v České republice - se zákonem č. 235/2004 Sb. od 1. 5. 2004.....	13
2.6.1.1.1	Zákon č. 302/2008 Sb.....	14
2.6.1.1.2	Zákon č. 87/2009 Sb.....	15
2.6.1.1.3	Zákon č. 362/2009 Sb.....	15
2.6.1.1.4	Zákon č. 489/2009 Sb.....	15
2.6.1.1.5	Zákon č. 120/2010 Sb.....	16
2.6.1.1.6	Zákon č. 199/2010 Sb.....	16
2.6.1.1.7	Zákon č. 47/2011 Sb.....	16
2.6.1.1.8	Připravovaná novela	18
2.6.1.2	Harmonizace Šesté směrnice s legislativou na Slovensku – se zákonem č. 222/2004 Z. z. od 1. 5. 2004.....	19
2.6.1.2.1	Zákon č. 523/2005 Z. z.	19
2.6.1.2.2	Zákon č. 656/2006 Z. z.	20
2.6.1.2.3	Zákon č. 83/2010 Z. z.	20

2.6.1.2.4	Zákon č. 490/2010 Z. z.	21
3	ZÁKLADNÍ POJMY Z OBLASTI DPH	23
3.1	Definice pojmů dle českého zákona o DPH	23
3.1.1	Daň	23
3.1.2	Daňový subjekt	24
3.2	Předmět daně (§ 2)	24
3.3	Územní působnost (§ 3)	25
3.4	Místo plnění	26
3.4.1	Místo plnění při dodání zboží a převodu nemovitosti (§ 7)	26
3.4.2	Místo plnění při dodání plynu a elektřiny (§ 7a)	26
3.4.3	Místo plnění při zasílání zboží (§ 8)	27
3.4.4	Místo plnění při poskytnutí služby (§ 9)	27
3.4.5	Místo plnění při pořízení zboží z jiného členského státu (§ 11)	28
3.4.6	Místo plnění při dovozu zboží (§ 12)	28
3.5	Zdanitelná plnění (§ 13, 14, 15)	29
3.5.1	Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň	29
3.5.1.1	Den uskutečnění zdanitelného plnění	29
3.6	Základ daně (§ 36) a sazby (§ 47)	32
3.7	Osvobození od daně	33
3.7.1	Osvobození od daně bez nároku na odpočet daně (§ 51)	33
3.7.2	Osvobození od daně s nárokem na odpočet daně (§ 63)	33
3.8	Odpočet daně	33
3.9	Zvláštní režimy	34
3.9.1	Zvláštní režim pro služby poskytované elektronicky (§ 88)	34
3.9.2	Zvláštní režim pro cestovní službu (§ 89)	35
3.9.3	Zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi (§ 90)	35

3.9.4	Správa daně (§ 93).....	36
3.9.4.1	Místní příslušnost (§ 93a)	36
3.9.4.2	Plátcí daně (§ 94)	36
3.9.4.3	Registrace (§ 95)	37
3.9.4.4	Zdaňovací období (§ 99).....	37
3.9.4.5	Daňové přiznání a splatnost daně (§ 101).....	37
3.9.4.6	Souhrnné hlášení (§ 102)	37
4	SROVNÁNÍ VÝVOJE DPH V ČESKÉ REPUBLICE A NA SLOVENSKU NA PRAKTICKÝCH PŘÍKLADECH	38
4.1	Změny v uplatňování DPH v České republice v letech 2009 a 2010 a komparace vybraných příkladů se Slovenskem	38
4.1.1	Odpočet daně u osobních automobilů	38
4.1.1.1	Příklad 1	38
4.1.1.2	Příklad 2	39
4.1.2	Poskytování služeb v rámci Evropské unie a třetích zemí	40
4.1.2.1	Příklad 3	40
4.1.2.2	Příklad 4	41
4.1.3	Dodání a vývoz zboží	43
4.1.3.1	Příklad 5	43
4.2	Změny v daňové povinnosti plátce v letech 2010 a 2011 v České republice a na Slovensku	46
4.2.1	Příklad 6	46
5	ZÁVĚR.....	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57

1 ÚVOD

Tématem mé diplomové práce je DPH v České republice a na Slovensku po vstupu do Evropské unie.

Daně jsou nedílnou součástí života celé společnosti a jejich účinky, ať už ve formě přímých nebo nepřímých daní, pociťuje každý člověk. Jsou příjmem státního rozpočtu a nyní v době snižování státního deficitu jsou aktuálním tématem. Placení daní je vynutitelné zákonem a slouží k úhradě potřeb společnosti.

Daň z přidané hodnoty je součástí daňových systémů ve většině vyspělých zemích a v členských státech EU je dokonce její začlenění do daňové soustavy povinností. V České republice byla zavedena v roce 1993. Daň z přidané hodnoty řadíme mezi nepřímé daně, tzn., že není placena přímo, ale je zahrnuta v ceně zboží a služeb. V České republice je uplatňována základní a snížená sazba daně. Základní sazbou nyní ve výši 20% je zdaňována naprostá většina zboží a služeb. Snížená sazba daně ve výši 10% je prozatím uplatňována např. na potraviny, ubytovací služby, teplo nebo kulturní, umělecké nebo sportovní činnosti.

Práce je rozčleněna do tří kapitol. První kapitola se zabývá harmonizací DPH s právem Evropského společenství, kde se zabývám právním systémem Společenství, daňovou harmonizací a především směrnici.

V druhé kapitole se věnuji charakteristice daně z přidané hodnoty, vymezením základních pojmů tak, aby byla každému čtenáři jasná daná problematika. Také srovnávám, zda nejsou tyto pojmy v rozporu se směrnici o DPH a zda se pojmy neliší, co se týče českého a slovenského znění.

Ve třetí praktické části uvádím na příkladech vybrané novelizace zákona o DPH a srovnávám uplatňování DPH v České republice a na Slovensku.

Cílem diplomové práce je objasnit vývoj harmonizace daně z přidané hodnoty v České a Slovenské republice po vstupu do Evropské unie a na praktických příkladech analyzovat zdanění v ČR ve vybraných letech a srovnat jej s uplatňováním DPH na Slovensku.

2 HARMONIZACE DPH S PRÁVEM EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

2.1 Vznik Evropského společenství

Původním důvodem vzniku Evropského společenství byly války mezi státy. Prvotním cílem tedy bylo zajistit v Evropě mír a také blahobyt. Teprve poté bylo záměrem vytvořit podmínky pro hospodářský růst v evropských státech a omezit bariéry volného pohybu osob a zboží.

Už od samého začátku integrace až po současnost existuje v rámci Evropské unie snaha o sladění nepřímých daní. Aby jednotný trh založený na volném pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu fungoval sjednoceně, musí spolu jednotlivé státy v oblasti daní spolupracovat. Již v zakládajících smlouvách (**Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli** z roku 1951, **Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii** a **Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství**, obě z roku 1957) byl pojem spolupráce zmíněn a stále se rozšiřuje. Jelikož byly vytvořeny společné orgány těchto tří společenství, vznikl pro ně společný název „**Evropské hospodářské společenství**“.

Datem 1. listopadu 1993 vstoupila v platnost čtvrtá smlouva – **Smlouva o Evropské unii** podepsaná 7. února 1992 v Maastrichtu, která byla ještě dvakrát novelizována. Tato smlouva mění název Evropského hospodářského společenství na „Evropské společenství“.

Prozatím poslední základní dokument nese název **Lisabonská smlouva**, jež byla přijata v roce 2009.

Spolupráce v oblasti daní je zakotvena v **článcích 95 – 99**, z toho pouze jeden (článek 98) je věnován přímým daním, ostatní čtyři daním nepřímým. Časem byl změněn název čl. 99 a zrušen čl. 97, který pojednával o omezování nevýhod plynoucích z užívání kaskádovité daně z obratu. Harmonizace v oblasti právních předpisů je uvedena i v článcích 94 – 97 Smlouvy o založení Evropského společenství.

2.2 Právní systém Evropského společenství

Specifikem Evropského společenství (dále jen „ES“) je skutečnost, že na rozdíl od mezinárodních organizací je v jeho pravomoci vytvářet právní normy, které jsou závazné jak

pro členské země, tak i pro jejich vnitrostátní subjekty. Tento systém je označován jako komunitární právo. Povinností členských států je zaručit aplikaci tohoto práva na svém území.

Pro zajištění efektivnosti použití komunitárního práva byly stanoveny následující zásady:

- ***zásada nadřazenosti práva Společenství nad právem členských států*** – tato zásada říká, že vznikne-li rozpor mezi předpisem práva ES a předpisem vnitrostátního práva členské země, pak musí vnitrostátní soud použít právo ES namísto vnitrostátního práva;
- ***zásada přímého účinku*** – dle této zásady mohou a musí orgány veřejné správy, soudy a soukromé subjekty aplikovat komunitární právo i v tom případě, že není transformované do vnitrostátního práva;
- ***zásada bezprostřední použitelnosti*** – bezprostřední účinek mají zejména rozhodnutí a nařízení.¹

Pro Českou republiku plyne závaznost komunitárního práva z čl. 2 Přístupového aktu. ČR tedy musela ke dni vstupu do EU přijmout nejen příslušné směrnice, ale i rozhodnutí Evropského soudního dvora.

Nesprávná implementace směrnice se považuje za porušení práva ES.

2.2.1 Zásada přímého účinku

Zásada přímého účinku se v současné době vyznačuje jedním z hlavních znaků komunitárního práva. Pojetí přímého účinku je vymezeno nejen v čl. 249 Smlouvy ES, ale i v četných rozhodnutích Soudního dvora. Na základě přímého účinku se mohou i jednotlivci (FO nebo PO) dovolávat práva a dosáhnout přímé použití předpisu na daný případ. Ze zkušeností je princip přímého účinku norem práva ES využíván zejména tehdy, kdy se jednotlivce dovolává těchto předpisů proti orgánu členského státu.

Soudní dvůr ve svých rozhodnutích stanovil *podmínky přímého účinku směrnic*:

---

¹ Český statistický úřad [online]. 2009. [cit. 17. 2. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pravo_evropskeho_spolecenstvi>.

- musí marně uplynout doba k implementaci směrnice do vnitrostátního práva,
- ustanovení směrnice musí být jednoznačná, aby z ní jednotlivec mohl jednoduše vyčíst svá práva,
- není třeba již vytvářet nebo pověřit zvláštní orgán státu.

Z počátku se s přímým účinkem u směrnic nepočítalo, ten existoval až u vnitrostátních právních předpisů.

2.2.2 Prameny práva

Právo EU se dělí na právo komunitární a právo unijní. V rámci komunitárního práva existuje:

1. *primární právo*

a) *zřizovací smlouvy*

- *Pařížská smlouva* o založení ESUO (1951)
- *Římské smlouvy* o založení EHS a EURATOM (1957)
- *Maastrichtská smlouva o EU* (1992)
  - změny těchto smluv: *Jednotný evropský akt* (1986), *Amsterodamská smlouva* (1997), *Smlouva z Nice* (2001), *Lisabonská smlouva* (2007)²

b) *ostatní mezinárodní smlouvy* – např. smlouvy o přistoupení jednotlivých členských zemí, asociační dohody, soukromoprávní smlouvy

c) *obecné zásady právní* – např. ochrana lidských práv, zásada právního státu

2. *sekundární právo*

a) *nařízení* – obecně závazné akty

b) *směrnice* – obecně nezávazné akty, závazné jen v případě, že jde o výsledek, kterého má být dosaženo; do určitého termínu musí být implementovány do vnitřního právního řádu členského státu

c) *rozhodnutí* – individuální právní akt, který zavazuje jen ty subjekty, kterým je adresováno

d) *doporučení a stanoviska* – nezávazné právní akty

---

² jedná se o roky podpisů smluv, nikoliv nabytí účinnosti

3. *judikatura*

- obsahuje rozsudky Soudního dvora EU a Soudu první instance

2.3 Daňová harmonizace

Daňovou harmonizací je myšleno sladování daňových systémů jednotlivých zemí a jednotlivých daní, a to tak, že zúčastněné země se budou řídit společnými pravidly. Kromě samotné daně se harmonizace může týkat i např. daňové kontroly, inkasa daně nebo povinností plátce. Harmonizace má 3 stupně, a sice musí se určit, která daň má být sladěna, dále pak sladění daňového základu a také daňové sazby. Můžeme se setkat i s pojmem *negativní daňová harmonizace*. Tou se rozumí rozsudky Soudního dvora Evropské unie, sice směřují téměř vždy do národní legislativy, ale svým výkladem interpretují i komunitární právo, které je společné pro všechny členské státy.

2.3.1 Vývoj daňové harmonizace

Na počátku evropské integrace byly daňové systémy členských zemí velmi odlišné. Jelikož spolu jednotlivé státy začaly postupně více a více obchodovat, rostla i nutnost spolupráce mezi státy.

Již tehdy bylo zřejmé, že harmonizace v oblasti nepřímých daní bude složitý a zdoluhavý proces, neboť je nemyslitelné, aby se státy vzdaly kontroly nad ovlivňováním své ekonomiky.

Sbližování systémů DPH probíhalo a stále probíhá zejména prostřednictvím směrnic, které, jak již bylo řečeno, jsou závaznými právními akty.

V prvopočátcích integrace byl uplatňován systém DPH pouze ve Francii. V roce 1967 byla povinně zavedena daň z přidané hodnoty ve všech členských státech. Dalším významným mezníkem byl rok 1977, kdy bylo realizováno jednotné určení daňové základy pro výpočet DPH, schválené již v roce 1970.

Dle prof. Širokého se „*při stanovení harmonizovaného vyměřovacího základu daně používá metodika, která z čistého inkasa daně (bez pokut, penále, příjmů od dobrovolných plátců DPH apod.) a vypočtené prozatímní sazby daně (podíl čistého inkasa a váženého průměru používaných sazeb) složitým postupem určí sumu, kterou jednotlivé členské státy přispívají do společného rozpočtu Evropských společenství.*“

Již ve směrnici 77/388/EHS byla uvedena výše odvodu z výnosu z DPH. V letech 1979 až 1985 se do rozpočtu Evropských společenství odvádělo 1 % z harmonizovaného vyměřovacího základu DPH jednotlivých členských zemí. V roce 1986 byl odvod zvýšen na 1,4 %. Bruselskou dohodou z roku 1988 bylo rozhodnuto o stanovení maximální výše harmonizovaného vyměřovacího základu, který činil 55 % HNP. Následující změnou bylo snížení odvodů z DPH na 1 % a současně snížení odvodu z DPH na 50 % HNP. V dalších letech se sazba dále snižovala, nejprve na 0,75 %, poté od roku 2004 na 0,50 % a v současnosti jednotná sazba až na výjimky některých států činí 0,30 %.

2.4 Charakteristika DPH v zemích EU

DPH můžeme popsat jako vícefázovou daň z obrátu. Daň vícefázová je na rozdíl od jednorázové daně uvalena na komoditu ve všech fázích výroby a prodeje. Jestliže máme nárok na odpočet daně, jedná se o daň z přidané hodnoty, v opačném případě hovoříme o dani z obrátu. Pod pojmem *daň z přidané hodnoty* rozumíme zdaněnou hodnotu zboží nebo služby, o kterou si plátce navyšuje hodnotu nakoupeného zboží.

Dle Soudního dvora EU je DPH charakterizována takto:

- „*obecná daň ze spotřeby aplikovaná na zboží a služby postupně do fáze prodeje včetně,*
- *daň přímo úměrná ceně zboží a služeb, která je nezávislá na počtu uskutečněných transakcí proběhnutých během výroby a distribuce předcházející konečnému prodeji zboží nebo služby,*
- *daň vybíraná poté, co byla odečtena daň ze zboží a služeb na vstupu příslušné výrobní nebo distribuční fáze.*“³

I přes sjednocování daně se doposud některé idey nepodařilo zrealizovat. Konkrétně můžeme hovořit o tom, že stále převažuje princip země spotřeby nad principem země původu.

Princip země spotřeby – daň je vybrána až ve státě příjemce, a to celním úřadem nebo ji plátce zahrne do daně na výstupu. V tomto případě se použije sazba platná ve státě spotřeby.

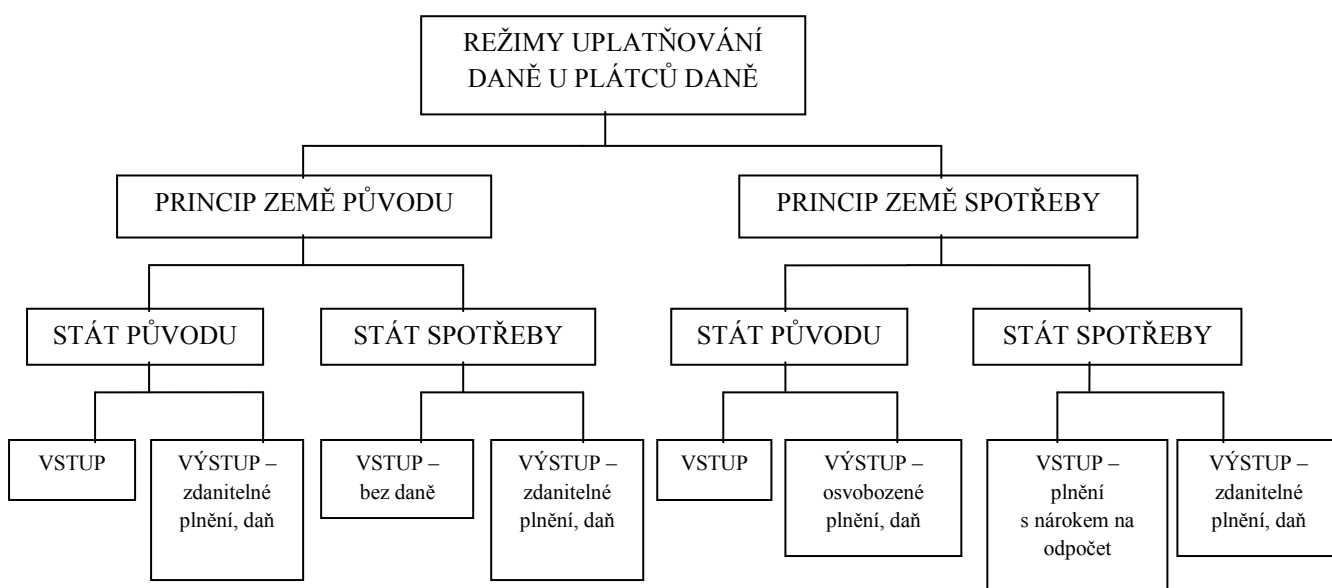
---

³ ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 4. vyd. Praha: Linde, 2010. 350 s. ISBN 978-80-7201-799-7.

U dodavatele jde o plnění osvobozené. Jako příklad tohoto zdanění můžeme uvést zásilkový prodej při překročení hranice limitu dodání zboží ve státě spotřeby nebo dodání zboží mezi subjekty registrovanými k dani v různých členských státech.

Princip země původu – daň je vybrána v zemi, odkud se zboží nebo služba dodává. DPH se vypočte dle sazby platné v zemi původu. Tento princip může být uplatněn při nabytí zboží v tuzemsku z jiné členské země, jestliže jeho částka není vyšší než zákonem určený limit a nabyvatelem je osoba neregistrovaná k dani.

Schéma 2.4 – Použití zásady země původu a země spotřeby

Zdroj: Daně v Evropské unii

2.5 Povinnost informovat

Je důležité, aby spolu členské země spolupracovaly a vzájemně si vyměňovaly informace z oblasti DPH, neboť je tato daň velmi významná pro financování Evropských společenství.

Z tohoto důvodu byla uvedena v platnost nová **směrnice 79/1070/EHS**. Úvodní část popisuje nutné důvody k rozšíření oblasti výměny informací. Jedná se zejména o:

- korektní vyměřování daně a její výběr,
- vyhýbání se daňovým závazkům a daňové úniky vedoucí ke ztrátám rozpočtu,
- povahu daně.

Tím, že byly „zrušeny“ hranice mezi členskými zeměmi, nejsou již vyžadovány celní kontroly. Obchodování se zbožím je tak jednodušší než před vstupem do EU nebo ve srovnání s obchodováním se třetími zeměmi. Jediná složitost spočívá v tom, že dodavatel si musí ověřit, zda odběratel je nebo není registrován k dani. Od toho se pak odvíjí fakt, zda má prodávající vystavit daňový doklad s nebo bez uvedení z přidané hodnoty. V případě, že odběratel je neplátce, dodavatel vystaví daňový doklad včetně DPH, naopak pokud je odběratel registrován k dani, bude mu vystaven doklad bez daně.

Dnem 1. ledna 1993, kdy byl zaveden vnitřní jednotný trh, nabylo platnosti **nařízení Rady č. 218/92**. Tímto nařízením a dalšími akty byly povinně zavedeny *daňové identifikační číslo, kontrolní systém Intrastat a datový systém VIES*.

Podle **daňového identifikačního čísla** lze hned rozpoznat, ve kterém státě je plátce registrován k dani. Každá země má svůj dvoumístný kód, např. Česká republika – CZ, Slovensko – SK.

Jelikož je třeba stále monitorovat pohyb zboží v intrakomunitárních dodávkách a celní kontroly byly zrušeny, byl zaveden **Intrastat**. Principem je měsíčně vyplňovat statistická hlášení o pohybu zboží. Systém pracuje na základě následujících zásad:

- hlášení podává prodávající i kupující sám za sebe a každý je odpovědný za korektní vyplnění,
- struktura dat v hlášeních je ve všech členských státech stejná,
- podkladem při hlášení není okamžik fakturace, ale okamžik odeslání zboží, resp. faktického příjmu,
- zásilky se rozlišují pouze druhově,
- hlášení se týká jen zboží.

Pro Českou republiku je pro vykazování údajů stanovena hodnota přesahující 8 milionů Kč z odeslaného nebo přijatého zboží osobami registrovanými k DPH. Přehledy se podávají buď elektronicky, nebo na předepsaném tiskopisu.

Přes **systém VIES** (VAT Information Exchange Systém) lze kontrolovat, zda subjekt při registraci k DPH uvedl správné údaje. Díky tomuto systému je možná rovněž výměna informací mezi správci daně o intrakomunitárních dodávkách zboží či služeb. Data jsou

čerpána ze „souhrnných hlášení k DPH“, v nichž jsou vykazována intrakomunitární plnění osobám registrovaným k dani v JČS. Systém VIES tedy slouží pro daňové účely – pro kontrolu, zda dodavatel byl oprávněn k osvobození ZP či zda odběratel zboží přiznal a odvedl z něj daň. Od roku 2010 se VIES týká také služeb. INTRASTAT oproti tomu slouží pro účely statistické, tedy pro statistiku obchodu se zbožím v rámci Evropské unie.

Dalším důležitým materiálem je **COM(2004)509** zahrnující nástin dalších nařízení, které by sloužily pro kvalitnější výměnu informací se záměrem zamezovat daňovým únikům.

Za daňový únik můžeme považovat tzv. **kolotočové podvody**, které fungují na principu za sebou následujících dodávek zboží, přičemž jeden z plátců daň neodvede a následně tento subjekt ukončí svou činnost nebo jej nelze dopátrat.

Boj proti daňovým únikům by měl být úkolem celého Evropského společenství a ne pouze jednotlivců. K tomu Komise ve sdělení *KOM(2008) 807 v konečném znění o koordinované strategii ke zlepšení boje proti podvodům s DPH v Evropské unii* do budoucna navrhuje zřízení elektronické sítě **Eurofisc**. Eurofisc by měla fungovat nejen jako síť národních daňových úřadů, ale měla by i vytvářet taktiky, jak se vyhnout případným kolotočovým podvodům.

2.6 Směrnice k harmonizaci DPH

Důvodem vzniku směrnic, které Komise uvedla již v 60. letech, bylo nahrazení daně z obratu daní z přidané hodnoty.

Obsahem První směrnice **67/227/EHS** bylo kromě definice DPH nebo zákazu uvést jakoukoliv novou nepřímou daň, která by konkurovala DPH také to, aby byla daň z přidané hodnoty zavedena dnem 1. ledna 1970 ve všech členských zemích. Tento cíl se však uskutečnit nepodařilo a proto byla tato lhůta odkládána v dalších směrnicích. Obsah První směrnice se stal od 17. května 1977 předmětem směrnice **77/388/EHS** a od 1. ledna 2007 předmětem směrnice **2006/112/ES**.

Druhá směrnice **67/228/EHS** pojednávala o předmětu DPH a základních pojmech. Definovala:

- místo zdanitelného plnění,

- dodání zboží,
- osobu, která podléhá dani,
- dodání zboží nebo poskytnutí služby.

Směrnice také vymezila, že DPH bude uplatněna na dodání zboží a poskytnutí služeb za úplatu na území dané země osobou, která podléhá dani. Dále umožnila zavést různé sazby daně.

V roce 1977 tuto směrnici nahradila Šestá směrnice.

Třetí směrnice 69/463/EHS, Čtvrtá směrnice 71/401/EHS a Pátá směrnice 72/250/EHS pouze prodlužují Itálii a Belgii termíny pro zavedení DPH.

Následující **Šestá směrnice 77/388/EHS**, která byla dvaatřicetkrát novelizována, byla začleněna do směrnice **2006/112/ES**.

Neméně důležité jsou **Osmá směrnice 79/1072/EHS**, respektive **Třináctá směrnice 86/560/EHS** pojednávající o vrácení DPH osobám povinným k dani či **Desátá směrnice 84/386/EHS**, která se zabývá místem zdanitelného plnění u pronájmu movitých věcí.

Problematikou unifikace počtu daňových sazeb se zabývá směrnice 92/77/EHS. Komise rozhodla o modelu, v němž figurují dva druhy sazeb, a to **základní** a **snížená**. Ještě náročnější bylo rozhodování o pásmech daňových sazeb, které nakonec vyústilo ve stanovení základní sazby v rozhraní 14 – 20 % a snížené sazby mezi 4 – 9 %. Dnem 1. ledna 1993 nabyly účinnosti nové minimální hranice pro daňová pásma – pro standardní sazbu 15 % a pro sníženou 5 %. Až do 31. prosince 2010 mohly státy uplatňovat i nižší než 5% sazbu.

2.6.1 Šestá směrnice

Jak již bylo zmíněno, směrnice 2006/112/ES (tzv. Recast) ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty s účinností od 1. ledna 2007 převzala obsah směrnice 77/388/EHS, jejímž cílem bylo unifikovat systémy daně z přidané hodnoty v členských zemích. Ty se lišily např. odlišným zdaňováním zemědělské produkce, problematikou osvobození od daně a hlavně rozdílným zdaňováním služeb, čímž často docházelo ke dvojímu zdanění nebo nezdanění. Kromě zavedení jednotných pravidel DPH

s možností drobné odchylky národní úpravy bylo cílem i zajistit financování Společenství, a sice tzv. třetím zdrojem – výnosy DPH v členských zemích.

Recast zavedl několik podstatných změn, např.:

- příloha IX obsahuje všechny směrnice, které novelizují Šestou směrnicí,
- k 1. lednu 2007 je k dispozici závazný text ve všech jazycích členských států,
- v příloze XII existuje tabulka převádějící jednotlivá ustanovení mezi zrušenými směrnicemi a Recastem.

Aby byla směrnice správně použita, je třeba sledovat nejen samotný text směrnice, ale i jeho výklady Soudního dvora Evropské unie (je jich přes 900). V případě nesprávné implementace směrnic do národní legislativy, mají dotčené subjekty právo dovolávat se přímého účinku.

Směrnicí 2006/112/ES tvoří 15 hlav a 11 příloh. V jejím textu jsou definovány tyto pojmy:

- předmět daně,
- územní působnost,
- zdanitelné transakce,
- osoby povinné k dani,
- místo plnění,
- okamžik uskutečnění zdanitelného plnění,
- základ a sazby daně,
- osvobození od daně,
- odpočet daně,
- zvláštní režimy.

Výše uvedenými pojmy se budu podrobněji zabývat v kapitole 3.

Určení položek, které mohou být zdaňovány sníženou sazbou, vymezují přílohy směrnice 2006/112/ES.

Tab. 2.6.1 Přílohy směrnice 2006/112/ES ve znění směrnice 2009/47/ES

Označení přílohy	Obsah přílohy
I	SEZNAM ČINNOSTÍ UVEDENÝCH v čl. 13 odst. 1 třetím pododstavci – jedná se o činnosti, při jejichž výkonu se veřejnoprávní subjekty považují za osoby povinné k dani
II	INFORMATIVNÍ SEZNAM ELEKTRONICKY POSKYTOVANÝCH SLUŽEB podle čl. 56 odst. 1 písm. k) – služby patřící do tzv. „reverse charge“
III	SEZNAM DODÁNÍ ZBOŽÍ A POSKYTNUTÍ SLUŽEB, KTERÁ MOHOU BÝT PŘEDMĚTEM SNÍŽENÉ SAZBY UVEDENÉ v čl. 98
V	KATEGORIE ZBOŽÍ, KTERÉ JE PROPUŠTĚNO DO REŽIMU USKLADŇOVÁNÍ V JINÉM NEŽ CELNÍM SKLADU podle čl. 160 odst. 2
VI	SEZNAM DODÁNÍ ZBOŽÍ A POSKYTNUTÍ SLUŽEB podle čl. 199 odst. 1 písm. d) – další vymezení možných osob povinných k dani
VII	SEZNAM ČINNOSTÍ ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBY podle č. 295 odst. 1 bodu 4 – pro možnost použití daňového paušálu pro zemědělce
VIII	INFORMATIVNÍ SEZNAM ZEMĚDĚLSKÝCH SLUŽEB podle čl. 295 odst. 1 bodu 5 – pro možnost použití daňového paušálu pro zemědělce
IX	UMĚLECKÁ DÍLA, SBĚRATELSKÉ PŘEDMĚTY A STAROŽITNOSTI podle čl. 311 odst. 1 bodů 2, 3 a 4
X	SEZNAM PLNĚNÍ, NA NĚŽ SE VZTAHUJÍ ODCHYLKY UVEDENÉ v čl. 370 a 371 a čl. 375 – 390 – seznam plnění, která mohou členské státy nadále zdaňovat, resp. seznam plnění, která mohou členské státy nadále osvobodit od daně
XI	ČÁST A) Zrušené směrnice s postupnými změnami ČÁST B) Lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu
XII	SROVNÁVACÍ TABULKA mezi texty směrnice 67/227/EHS, směrnicí 77/388/EHS, pozměňujícími směrnice, jinými akty a touto směrnicí

Pozn. Příloha IV byla zrušena, služby v ní obsažené byly přesunuty do přílohy III

Zdroj: Daně v Evropské unii

Směrnice 2006/112/ES byla novelizována **směrnicí 2008/9/ES**, která vymezuje zásady vrácení daně osobám povinným k dani, které nejsou usazeny ve státě, kde je daň vrácena, ale v jiném členském státě, dále **směrnicí 2008/117/ES** zabývající se rozšířením souhrnného hlášení kromě zboží i na služby. **Směrnice 2009/69/ES** ze dne 25. června 2009 mění směrnici 2006/112/ES co se týče daňových úniků spojených s dovozem, **směrnice 2009/162/EU** se týká změn technického rázu, řeší například dovoz a místo plnění u dodání plynu a elektřiny či zásady pro uplatnění odpočtu daně u nemovitostí nebo jiného obchodního majetku využívaného z části pro osobní účely. Ze **směrnice 2010/23/EU** ze dne 16. března 2010 vyplývá zavedení zvláštního režimu v rámci prodeje povolenek na emise skleníkových plynů. Následující **směrnice 2010/45/EU** z 13. července 2010 (22. července proběhly drobné úpravy) upravuje nová pravidla v rámci vystavování daňových dokladů, tyto změny jsou členské země povinny začít používat od 1. ledna 2013. **Směrnice 2010/88/EU** stanovuje

dodržovat minimální základní sazbu daně od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2015 na úrovni nejméně 15 %. Další směrnice Komise připravuje.

2.6.1.1 Harmonizace Šesté směrnice s legislativou v České republice - se zákonem č. 235/2004 Sb. od 1. 5. 2004

Před rozpadem Československa, tzn. do konce roku 1992, u nás platil zákon č. 73/1952 Sb., o dani z obrátu. V následujícím roce byla daň z obrátu nahrazena daní z přidané hodnoty, o které pojednával nový zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Pro účely včlenění do systému ES připravovala ČR svůj právní systém už dlouho před tím, než vstoupila do EU. V rámci připravenosti vstoupit do EU byla Česká republika podrobena monitoringu několika oblastí. Jednou z nich byla oblast daňová. Zde bylo třeba splnit již před vstupem určité kroky. Ačkoliv naše země ještě nebyla součástí Evropské unie, reforma zákona o DPH byla již sestavována podle Šesté směrnice o DPH.

ČR přistoupila k Evropské unii dnem 1. května 2004. Skutečnost, zda splnila své závazky v oblasti harmonizace DPH, lze posoudit právě z Šesté směrnice. Velmi komplikované je zjistit, kdy bylo publikováno české znění této směrnice. „*Oficiálně publikované znění v českém jazyce je totiž označeno datem 13. 6. 1977, tj. datem, ke kterému bylo publikováno původní znění směrnice.*“⁴ Nicméně zákon **č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty** (dále jen „zákon č. 235/2004“), kterým je v ČR harmonizována DPH, je platný ode dne vstupu, a tím byl formálně splněn závazek. Zde se však nabízí otázka, zda publikované znění není v rozporu se zněním oficiálním v původním jazyce.

Postupem času se ukázalo, že některá ustanovení zákona nebyla zcela v souladu s komunitárním právem. Z tohoto důvodu proběhla v následujících letech řada novelizací zákona č. 235/2004. V následujících podkapitolách uvádím několik posledních novel.

---

⁴ PÁTEK, V. *DPH u finančních a pojišťovacích služeb nejen pro banky a pojišťovny: právo ES v praxi*. 1. vyd. Praha: C H Beck, 2008. 110 s. ISBN 978-80-7400-001-0.

2.6.1.1.1 Zákon č. 302/2008 Sb.

S účinností od 1. ledna 2009 vstoupil v platnost zákon č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 302/2008“), jehož předmětem je harmonizovat některá ustanovení dosavadního zákona o DPH se směrnicí 2006/112/ES. To, že se jedná o významnou novelu, dokazuje i fakt, že obsahuje **313 bodů změn**. Zde jsou některé z nich:

➤ Co se týče *obratu* (§ 6 odst. 2)

mění se jeho definice a také skutečnost, že se budou posuzovat u všech osob stejně úplaty za určená uskutečněná plnění na místo dřívějšího posouzení zvlášť výnosů účetních jednotek a zvlášť příjmů jiných osob s tím, že obrat nebude obsahovat úplaty za plnění s místem plnění mimo tuzemsko.

➤ Při určování *místa plnění při poskytnutí služby ve zvláštních případech* (§ 10 odst. 6)

je podstatnou změnou to, že místo plnění se nachází v tom státě, kde je umístěna provozovna, které byla služba poskytnuta. Pokud nejsou služby poskytnuty provozovně v tuzemsku, vliv existence provozovny příjemce služby již nehraje roli na určení místa plnění. Zároveň v novele už není požadavek, aby byl příjemce služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě, postačí osoba povinná k dani⁵.

➤ *Povinnost přiznat DPH* na výstupu je dle § 21

ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni přijetí úplaty, a to ke dni, který nastane dříve. Zde je změnou to, že slovo „úplata“ nahrazuje slovo „platba“, použité v původním textu. Tím se mění fakt, že DPH musí být přiznána nejen při úhradě v penězích, ale i v nepeněžním plnění.

➤ Upřesnění se dočkal i § 23 vymezující termín *vzniku povinnosti přiznání daně* při dovozu zboží.

Plátce má povinnost přiznat daň už při propuštění zboží do režimu dočasného použití s částečným osvobozením od dovozního cla. Dříve byla tato povinnost až při jeho ukončení.

---

⁵ Osobou povinnou k dani se dle § 5 ZDPH rozumí FO nebo PO, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti nebo je jí PO, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti.

- § 36 je doplněn o odst. 11.

Tento odstavec vymezuje částku, která se nezahrnuje do základu daně. Dle § 36 odst. 11 „*se do základu daně nezahrnuje částka, kterou plátce obdržel od jiné osoby na úhradu částky vynaložené jménem a na účet této jiné osoby. Podmínkou je, že přijatá částka nepřevýší uhrazené částky za jinou osobu a plátce si u plnění uhrazeného za jinou osobu neuplatní nárok na odpočet daně*“.

2.6.1.1.2 Zákon č. 87/2009 Sb.

Tímto zákonem byl novelizován zákon č. 302/2008 Sb., a sice s účinností k 1. dubnu 2009.

Nejznámější změna se týkala *zrušení zákazu odpočtu daně na vstupu u osobních automobilů*. Blíže se této problematice budu věnovat v kapitole 4.

2.6.1.1.3 Zákon č. 362/2009 Sb.

Tímto zákonem, účinným od 1. ledna 2010, se mění sazby DPH. A to:

- *základní sazba* z 19 % na **20 %**,
- *snížená sazba* z 9 % na **10 %**.

2.6.1.1.4 Zákon č. 489/2009 Sb.

Nejen naše zákony, ale i směrnice Společenství se mění a vyvíjejí a z toho důvodu je povinností našich zákonodárců začlenit tyto novelizace do tuzemské legislativy. Příkladem je právě zákon č. 489/2009 Sb. Stejně jako předchozí zákon, i tato novela vstoupila v platnost dnem 1. ledna 2010.

Implementovány byly následující směrnice:

- *směrnice Rady 2006/112/ES (čl. 80)*, vymezující základ daně ve zvláštních případech,
- *směrnice Rady 2008/8/ES*, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, jedná-li se o místo poskytnutí služby,

- *směrnice Rady 2008/9/ES*, která stanovuje pravidla pro vrácení DPH vymezené směrnicí 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě,
- *směrnice Rady 2008/117/ES*, kterou se mění směrnice Rady 2006/112/ES, pokud se jedná o společný systém DPH za účelem boje proti daňovým únikům spojeným s plněními uvnitř Společenství.

2.6.1.1.5 Zákon č. 120/2010 Sb.

Jistě si každý vzpomene na loňskou stávku odborářů v dopravě. Od 1. ledna 2010 totiž platila novela zákona o DPH, podle níž se za základ daně u zaměstnaneckých benefitů (režijní jízdenky, závodní stravování, podnikové rekreace apod.) považovala cena obvyklá a nikoliv cena pro zaměstnance. Podle toho by například železničáři museli odvést daň z 22 000 Kč namísto z částky 250 Kč, kterou zaplatí ročně za režijní jízdenku.

Tlakem na snížení zdanění ze strany odborářů nakonec zákonodárci ustoupili a již po tak krátké době od účinnosti předchozí novely vstoupil v platnost zákon č. 120/2010 Sb., a to ke dni 29. dubna 2010. Touto novelou bylo zdanění zaměstnaneckých benefitů na úrovni ceny obvyklé zrušeno a DPH se vypočte z ceny pro zaměstnance, jako tomu bylo před rokem 2010.

2.6.1.1.6 Zákon č. 199/2010 Sb.

Počátkem letošního roku se **zákonem č. 199/2010 Sb.** ruší časové omezení pro uplatnění snížené sazby DPH pouze u stavebních a montážních prací, jež jsou spojeny s výstavbou stavby určené k sociálnímu bydlení. Sníženou sazbu letos tedy uplatníme nejen u sociálního bydlení, ale také při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených se změnou nebo opravou dokončené stavby bytového domu, rodinného domu nebo bytu.

2.6.1.1.7 Zákon č. 47/2011 Sb.

Jedná se o novelu, která zásadně změní dosavadní zákon o DPH. Původně se počítalo s účinností už od 1. ledna letošního roku, ale do tohoto data nebyla novela schválena, platnosti tedy nabývá až dnem 1. dubna 2011.

Nejvýznamnější **změny zákona** se budou týkat:

- nároku na odpočet daně
(pro „*uplatnění odpočtu DPH na vstupu nebude podle § 73 odst. 2 novelizovaného zákona postačovat držba daňového dokladu v okamžiku uplatnění odpočtu, ale již v období, za které je odpočet uplatňován*“)⁶
- možnosti opravit daň u neuhrazených pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení,
- oprav základu daně a výše daně,
- přenesení povinnosti přiznat a odvést daň u dodání zlata a zboží uvedeného v příloze č. 5 k zákonu, při obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a u poskytování montážních a stavebních prací (v tomto případě s platností od 1. ledna 2012) na příjemce plnění,
- změn při osvobození při dovozu zboží včetně osvobození od daně u propuštění zboží do volného oběhu v tuzemsku, kdy je zboží poté dodáno do jiného členského státu a povinnost přiznat a odvést daň vzniká pořizovateli zboží v jiném členském státě,
- ručení příjemcem plnění za daň nezaplacenou plátcem, který provedl zdanitelné plnění.

Touto novelou bude notně zasažena struktura zákona, neboť řada problémů je řešena v jiné části zákona než doposud.

Od letošního roku je k dispozici také nový tiskopis daňového přiznání k DPH, na němž bude podáváno daňové přiznání již za 1. čtvrtletí 2011, i když novela platí až od 1. dubna.

V prvním čtvrtletí letošního roku není vnitrostátní úprava DPH v ČR harmonizována s předpisy EU. Důsledkem toho si může plátce především při uplatnění daně u služeb vymezených v § 10 (pokud jsou poskytnuty osobám povinným k dani) vybrat, jestli bude postupovat podle tuzemského zákona o DPH nebo se bude řídit předpisy EU, platnými k 1. lednu 2011.

---

⁶ vyjádření Poslanecké sněmovny ze dne 8. 2. 2011

2.6.1.1.8 Připravovaná novela

Další připravovanou novelou, která měla být účinná již od posledního čtvrtletí letošního roku, bylo **sjednocení DPH na 19 nebo 20 %**. Až na výjimky (mléko, chléb, brambory, nezpracovaná zelenina a ryby, mléčná výživa pro děti a potraviny pro diabetiky a pacienty s jinými metabolickými potížemi) by tak podražilo vše, co nyní spadá do snížené 10% sazby DPH. Jedná se především o:

- nové byty a domy,
- pohřební služby,
- topení,
- voda,
- knihy,
- léky,
- jízdenky a letenky,
- vstupenky do kina a do divadla,
- posilovny, sauny,
- dětské pleny a mnoho dalších.

Nicméně od původního plánu uplynul asi jeden měsíc a opět je vše jinak. Dle aktuálních informací spodní sazba daně ještě v roce 2012 zůstane, ovšem zvýšená na **14 %**, základní sazba bude stejná ve výši 20 % a sjednocení daně bez výjimek na úrovni **17,5 %** se plánuje až v roce 2013.

Plánované zvýšení sazeb je součástí důchodové reformy. Názor, že zvýšení ceny potravin bude následkem zvýšení DPH energie a jiných položek, Ministerstvo financí dementovalo tím, že většina výrobců je zcela jistě plátcem DPH, kteří sice odvádějí daň z dodaného zboží, ale také si mohou uplatnit nárok na odpočet daně, kterou zaplatí v ceně vstupů. Jiná věc je, zda na zvýšení DPH nebudou chtít obchodníci vydělat a zvýšit tak cenu nabízených produktů. Existují však i oblasti, kde odečet daně jaksi není možný (např. školství, zdravotnictví). Plánovaná novela podle ekonomů postihne všechny skupiny obyvatel, nejvíce však rodiny s dětmi.

2.6.1.2 Harmonizace Šesté směrnice s legislativou na Slovensku – se zákonem č. 222/2004 Z. z. od 1. 5. 2004

Co se týče daně z přidané hodnoty na Slovensku, jsou uplatňována stejná pravidla zdaňování při obchodování se zbožím či službami jako v ostatních členských zemích EU. Zdanitelné plnění vzniká buď v tuzemsku, nebo mimo něj. Odběratelem může být buď kupující:

- v tuzemsku,
- v jiném členském státě nebo
- ve třetí zemi (která není členem EU).

Zde je třeba rozlišovat, ve kterém státě dojde ke zdanění příslušné komodity, a sice na základě *principu země spotřeby* nebo *principu země původu*.

Daň z přidané hodnoty na Slovensku upravuje **zákon č. 222/2004 Z. z., o dani z přidané hodnoty**, který nabyl účinnosti dnem vstupu do EU, tj. 1. května 2004. Byl vypracován a schválen na základě Šesté směrnice ve znění jejích změn a dodatků a podle ostatních směrnic, které v EU upravují daň z přidané hodnoty.

Původní znění zákona č. 222/2004 bylo již patnáctkrát novelizováno. V následujících podkapitolách uvádím některé významnější novely.

2.6.1.2.1 Zákon č. 523/2005 Z. z.

Tato novela obsahující 38 bodů změn je účinná od 1. ledna 2006. Podstatnými body tohoto zákona jsou například:

- dle § 4 odst. 5 je povinností daňového úřadu registrovat tuzemskou osobu nejpozději do 30 dní od doručení žádosti o registraci (dříve do 7 dní),
- na základě § 22 odst. 1 se do základu daně započítává i dotace nebo příspěvek, který dodavatel obdržel nebo má obdržet k ceně zboží nebo služby,
- rozdíl mezi původní a opravenou daní se v případě pořízení zboží z JČS při opravě základu daně uvede v DAP toho období, kdy získá doklad o opravě základu daně,

- podle § 71 odst. 4b je fakturou myšlena i podkladová část nálepky, kterou se prokazuje úhrada za užívání dálnic, silnic I. třídy a silnic pro motorová vozidla v tuzemsku a slouží plátcí jako doklad pro uplatnění odpočtu daně.

2.6.1.2.2 Zákon č. 656/2006 Z. z.

Zákon o DPH se touto novelou s účinností od 1. ledna 2007 mění následovně:

Dle § 27 je základní sazba daně 19 %, 10% snížená sazba daně se uplatňuje na zboží vymezené v příloze č. 7, např. farmaceutické výrobky, punčochy na křečové žíly, vozíky pro tělesně postižené osoby, ortopedické zařízení a další.

2.6.1.2.3 Zákon č. 83/2010 Z. z.

Tímto zákonem, který vstupuje v platnost 1. května 2005, se zavádí 6% daň na vybrané druhy produktů.

Seznam obsahuje následující produkty:

- čerstvé, chlazené nebo mražené hovězí maso,
- čerstvé, chlazené nebo mražené vepřové maso,
- čerstvé, chlazené nebo mražené maso z ovcí a koz,
- drůbeží maso a jedlé droby,
- ostatní čerstvé, chlazené nebo mražené maso,
- maso z domácích králíků,
- živé, čerstvé nebo chlazené ryby,
- syrové mléko,
- čerstvé ptačí vejce ve skořápce,
- přírodní med.

2.6.1.2.4 Zákon č. 490/2010 Z. z.

V současné době je na Slovensku poslední novelou zákona o DPH zákon č. 490/2010 Z. z., který vstoupil v platnost 1. ledna 2011. Jedná se o velkou novelu zákona, jejíž nejvýznamnější změnou je asi **zrušení 6% sazby** daně obsažené v § 27 a **prozatímní zvýšení základní sazby z 19 % na 20 %** v novém § 85j. Dočasně zvýšená základní sazba by se měla uplatňovat do doby, kdy schodek veřejné správy bude nižší než 3 %, předpokládá se do konce roku 2011. Co se týče snížené sazby, ta zůstává na 10 %.

Dále se novelou mění (doplňuje):

➤ *pravidla při určování místa poskytnutí služeb*

Při dodání služeb (kulturních, sportovních, zábavních, vzdělávacích...) osobě povinné k dani se za místo dodání považuje místo, kde sídlí odběratel služeb. Co se týče vstupu na tyto akce, místem plnění je místo, kde se akce skutečně koná. V případě, že jsou služby dodány osobě nepovinné k dani, za místo dodání se považuje to místo, kde jsou služby provedeny.

➤ *vrácení nadměrného odpočtu*

Toto ustanovení bylo upřesněno z toho důvodu, aby bylo jasné, do kdy se má nadměrný odpočet vrátit, jestliže byl přiznán vyšší než ten, který zjistila daňová kontrola. Ve výši zjištěné daňovou kontrolou vrátí daňový úřad nadměrný odpočet do 10 dní od skončení kontroly.

➤ *osvobození při dovozu zboží*

Osvobození může být uplatněno, jestliže plátce poskytne celnímu úřadu alespoň:

- IČ přidělené pro daň v tuzemsku,
- IČ přidělené v jiné členské zemi,
- potvrzení, že dovážené zboží má být odesláno nebo přepraveno z tuzemska do jiné členské země.

➤ *přísnější podmínky pro odpočet DPH u nemovitého majetku*

Článkem 1 bodu 12 směrnice Rady 2009/162/EU se doplňuje tento zákon tím, že v případě, kdy si plátce pořídí nemovitý majetek, který použije nejen pro účely podnikání, musí rozdělit DPH na vstupu na část, kterou nemůže odečíst, protože

majetek není použit pro účely podnikání a na část, jež si odečíst může z důvodu použití majetku k podnikání. Z toho plyne, že plátce si už nemůže odečíst daň a poté zdanit využití tohoto majetku pro soukromé účely.

➤ *dodávky tepla a chlazení*

Na tyto dodávky se použije stejná úprava, která se vztahuje k plynu a elektřině. O tuto úpravu byl zákon doplněn na základě článku 1 bodů 4 až 6 a 10 směrnice Rady 2009/162/EU.

3 ZÁKLADNÍ POJMY Z OBLASTI DPH

3.1 Definice pojmů dle českého zákona o DPH

Daňová soustava se v ČR dělí na daně přímé a daně nepřímé.

Přímé daně zdaňují majetek nebo příjem poplatníka a na základě daňového přiznání jsou odváděny příslušnému finančnímu úřadu. Plátce a poplatník daně je většinou totožná osoba, jelikož zde není možnost přenést daňové břemeno na jinou osobu. Mezi přímé daně řadíme daň z příjmů FO a PO, daň dědickou, darovací, z převodu nemovitosti, daň z nemovitosti a daň silniční.

Nepřímými daněmi se zdaňuje prodej statků a služeb. Přiznat a odvést daň finančnímu úřadu je v tomto případě povinen plátce, tedy prodejce. Nepřímé jsou označovány proto, že daň není placena přímo, ale je zahrnuta v ceně zboží a služeb. Kupující tak často ani nevnímá, že vůbec nějakou daň platí. Mezi tyto daně patří daň z přidané hodnoty, spotřební daň (daň z minerálních olejů, z lihu, piva, vína a tabákových výrobků) a ekologické daně (daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, z pevných paliv a z elektřiny). Nepřímé daně jsou nejkomplikovanějšími daněmi v daňové soustavě ČR. Co se týče objemu, jsou pro státní rozpočet významnější než daně přímé.

3.1.1 Daň

Daně, někdy označované jako berně, jsou zákonem určené, povinné, nenávratné a pravidelně se opakující platby do veřejného rozpočtu. Vyznačují se rovněž neúčelovostí a neekvivalentností. Zaplacenou daň není možno požadovat od státu zpět a nelze ani požadovat po státu protihodnotu za zaplacenou daň. Daně se hradí obvykle v penězích, dříve tomu tak však nebylo – platily se většinou v naturáliích, prací nebo formou vojenské služby.

Odpovědí na otázku proč vůbec existují daně, je nutnost získání prostředků na financování veřejného sektoru. Tím se rozumí prostředky:

- pro armádu,
- na tvorbu a údržbu infrastruktury,

- na udržování veřejného pořádku,
- na provoz veřejné správy.

Dále jsou z daní částečně nebo úplně financovány starobní důchody, zdravotní péče, podpory v nezaměstnanosti, vzdělávání, sociální faktory, veřejné statky a ekologie.

3.1.2 Daňový subjekt

Všeobecně daňovým subjektem chápeme fyzickou nebo právnickou osobu, která dle zákona podléhá daňové povinnosti. Daňovým subjektem nemůže být organizační složka právnické osoby. Osoba, která odvádí daň vybranou od poplatníků nebo jim sraženou správcí daně, se nazývá *plátce*. Daň musí nejen odvést, ale i vypočítat a vybrat. *Poplatník* daně je osoba, jejíž majetek, příjmy nebo úkony jsou přímo podrobeny dani.

Pro účely daně z přidané hodnoty jsou **osobami povinnými k dani** (§ 5) FO nebo PO, které samostatně uskutečňují ekonomickou činnost.⁷ Za OPD se považuje i PO, která nebyla založena či zřízena za účelem podnikání. Za osoby povinné k dani nejsou považovány stát, kraje, obce a organizační složky. Za OPD se považují, jestliže při výkonu v oblasti veřejné správy došlo k výraznému narušení hospodářské soutěže nebo jestliže provozují např. dodání vody, plynu, tepla, elektřiny či reklamní služby. Za samostatnou OPD je považována skupina (§ 5a). Ta je definována jako skupina spojených osob (kapitálově nebo jinak spojené osoby) se sídlem, místem podnikání nebo provozovnou v tuzemsku, která je registrována k dani jako plátce dle § 95a. Důležité je, že každá osoba smí být členem jen jedné skupiny a člen skupiny nemůže být současně účastníkem sdružení na základě smlouvy o sdružení či obdobné smlouvy.

3.2 Předmět daně (§ 2)

Předmět DPH můžeme rozdělit na přijatá a uskutečněná plnění. Přijatá plnění plátcí poskytuje jiná osoba, uskutečněná plnění plátce uskutečňuje ve prospěch jiné osoby.

Přijatá plnění:

---

⁷ Ekonomická činnost je definována jako soustavná činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby či soustavné využívání hmotného a nehmotného majetku za účelem získání příjmů.

- a) koupě zboží z jiného členského státu EU, uskutečněné v tuzemsku, a to osobou povinnou k dani v rámci provádění ekonomické činnosti nebo právnickou osobou, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání,
- b) koupě nového dopravního prostředku z jiného členského státu osobou nepovinnou k dani,
- c) v rámci provozování ekonomické činnosti poskytnutí služby za úplatu⁸ osobou povinnou k dani, s místem plnění v tuzemsku,
- d) dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Uskutečněná plnění:

- a) poskytnutí služby,
- b) dodání zboží,
- c) převod nemovitosti.

Aby se jednalo o plnění, které je předmětem daně, musí být splněny následující podmínky:

- plnění musí být uskutečněno osobou povinnou k dani, za úplatu, v rámci provádění ekonomické činnosti a v tuzemsku.

V opačném případě plátcí nevzniká povinnost přiznat daň na výstupu, daní na výstupu rozumíme daň, kterou plátce musí přiznat ze základu daně za uskutečněné zdanitelné plnění, z přijaté úplaty, daň při dovozu nebo pořízení zboží nebo daň při poskytnutí služby.⁹

3.3 Územní působnost (§ 3)

Územní působností se pro účely zákona o DPH rozumí:

- tuzemsko – území České republiky (Slovenské republiky),
- třetí země – území mimo oblast Evropského společenství,

---

⁸ Úplatou je myšlena hodnota v penězích nebo v platebních prostředcích, které nahrazují peníze nebo hodnota poskytnutého nepeněžního plnění.

⁹ § 2 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

- území Evropského společenství dle stanovení příslušného právního předpisu Evropské unie.¹⁰

Zde nalezneme odlišnost – v úpravě slovenského zákona je název „Evropské společenství“ nahrazen „Evropskou unií“.

3.4 Místo plnění

3.4.1 Místo plnění při dodání zboží a převodu nemovitosti (§ 7)

Pokud je dodání zboží provedeno bez odeslání, případně přepravy, místem plnění je místo, kde se zboží nachází v době, kdy se dodání uskutečňuje. V opačném případě – odesílá-li nebo přepravuje-li zboží osoba, která uskutečňuje dodání zboží nebo pro kterou se uskutečňuje dodání zboží, je místem plnění místo, odkud začíná odeslání nebo přeprava zboží. V případě dodání zboží, se kterým je spojena i jeho montáž či instalace, je místo plnění tam, kde se zboží instaluje. Je-li zboží dodáno na palubě letadla, lodě či vlaku během přepravy osob na území ES, místem plnění je místo zahájení přepravy cestujících.

Při převodu nemovitosti se za místo plnění považuje místo, kde se nemovitost nachází.¹¹

3.4.2 Místo plnění při dodání plynu a elektřiny (§ 7a)

Místem plnění při dodání plynu nebo elektřiny obchodníkovi je sídlo obchodníka, místo podnikání nebo místo jeho provozovny *(ve slovenském zákoně a ve směrnici 2006/112/ES najdeme ještě dodatek: V případě, že obchodník takové místo nemá, považuje se za místo dodání jeho bydliště nebo místo, kde se obvykle zdržuje)*. Za předpokladu, že je plyn nebo elektřina dodána jiné osobě než obchodníkovi, za místo plnění se považuje místo, kde se toto zboží spotřebuje.¹²

---

¹⁰ § 3 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

¹¹ § 7 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

¹² § 7a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

3.4.3 Místo plnění při zasílání zboží (§ 8)

V tomto případě se za místo plnění považuje místo, kde se zboží nachází po ukončení jeho odeslání.¹³ *Ve slovenském znění zákona se za místo plnění při zásilkovém prodeji, je-li zboží dodáno z JČS do tuzemska, považuje tuzemsko, pokud cena bez daně nedosáhne v kalendářním roce 35 000 €. V opačném případě, je-li zboží odesláno z tuzemska do JČS, místo plnění je ve státě, ve kterém skončí odeslání nebo přeprava.*

3.4.4 Místo plnění při poskytnutí služby (§ 9)

Poskytnutím služby se v tomto případě rozumí např. služba vztahující se k nemovitosti, přeprava osob, krátkodobý nájem dopravního prostředku, poskytnutí stravovací služby, telekomunikační služba či rozhlasové a televizní vysílání.

Je-li služba poskytnuta osobě povinné k dani, místem plnění je sídlo nebo místo podnikání této osoby. Jestliže je ale služba poskytnuta provozovně OPD a nachází se jinde než v místě jejího sídla nebo místa podnikání, je místo plnění tam, kde sídlí provozovna.

Pokud je služba poskytována osobě nepovinné k dani, za místo plnění se považuje sídlo nebo místo podnikání osoby poskytující službu. V případě, že je služba poskytnuta provozovnou OPD nacházející se v jiném místě, než tam, kde je její sídlo nebo místo podnikání, pak je místo plnění v místě sídla provozovny.¹⁴

Co se týče poskytnutí služby v oblasti kultury, umění, sportu, zábavy a vědy, dle současné úpravy zákona je místo plnění tam, kde se tato akce skutečně koná. Od 1. ledna 2011 se však směrnici Rady 2008/8/ES mění zásady pro určení místa plnění u těchto služeb. Tato změna se promítne v novele zákona účinné od 1. dubna 2011, což znamená, že toto ustanovení není v současné době v souladu se směrnicí. Podle platného znění směrnice je MP určeno tam, kde se akce opravdu koná, pouze v těchto případech:

- jestliže služba spočívá v **zajištění vstupu** na tyto akce,
- v případě služby nebo vedlejší služby, která se vztahuje k uměleckým, kulturním, vědeckým, sportovním, vzdělávacím, zábavním či obdobným akcím, včetně poskytnutí služby organizátorem, **osobě nepovinné k dani**.

¹³ § 8 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

¹⁴ § 9 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

V důsledku nesouladu zákona se směrnicí může docházet ke dvojímu zdanění či nezdanění, neboť daňové subjekty si mohou vybrat kterýkoliv předpis k určení MP. K dvojímu zdanění nebo nezdanění dojde v případě, že poskytovatel a příjemce budou postupovat každý podle jiného předpisu.¹⁵

3.4.5 Místo plnění při pořízení zboží z jiného členského státu (§ 11)

Zde je místem plnění místo, kde končí přeprava zboží po jeho odeslání k pořizovateli.

Místem plnění je členský stát, který vydal daňové identifikační číslo (DIČ poskytuje pořizovatel osobě, která mu dodává zboží), za podmínky, že přeprava nebo odeslání zboží končí v jiném státě, než který vydal DIČ a jestliže nebude prokázáno, že pořízení zboží bylo předmětem daně v členském státě, kde byla přeprava ukončena.

V případě, že je zboží nejprve předmětem daně v tuzemsku a následně v členském státě, kde byla přeprava ukončena, jelikož DIČ bylo vydáno v tuzemsku, může si pořizovatel snížit základ daně v tuzemsku o základ daně, ze kterého byla daň odvedena ve státě ukončení přepravy.¹⁶

3.4.6 Místo plnění při dovozu zboží (§ 12)

Při dovozu zboží se za místo plnění považuje členský stát, na jehož území je zboží v okamžiku, kdy se dostává ze třetí země na území ES (*EU podle slovenské úpravy zákona*). Může se stát, že při vstupu na území ES je zboží dočasně uskladněno nebo je umístěno do svobodného pásma či skladu, případně propuštěno do režimu aktivní zušlechťovací styk, uložení v celním skladu nebo vnější tranzit. Potom je místo plnění v členském státě, ve kterém na toto zboží přestanou platit příslušná celní opatření.¹⁷

---

¹⁵ KUNC, D. *Novela zákona o DPH bude pravděpodobně účinná až od 1. 4. 2011*. [online]. 2010. [cit. 2011-03-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.taxes-dane.cz/cs/clanky/>>.

¹⁶ § 11 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

¹⁷ § 12 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

3.5 Zdanitelná plnění (§ 13, 14, 15)

Povinnost přiznat daň na výstupu vzniká při dodání zboží, převodu nemovitosti nebo poskytnutí služby.

Dle zákona o dani z přidané hodnoty dodáním zboží rozumíme převod práva nakládat se zbožím jako vlastník. Při převodu nemovitosti se mění vlastnická práva, službami chápeme veškeré činnosti kromě dodání zboží či převodu nemovitosti.¹⁸

3.5.1 Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň

Povinnost přiznat daň má jak plátce, který vede účetnictví, tak i plátce, který účetnictví nevede.

Plátci, který *vede účetnictví*, vzniká povinnost přiznat daň dle § 21 odst. 1:

- ke dni přijetí úplaty,
- nebo ke dni uskutečnění zdanitelného plnění, a to ke dni, který nastane dříve.

Daň musí plátce uvést v daňovém přiznání za zdaňovací období, ve kterém vznikla povinnost daň přiznat.

Plátce, který *nevede účetnictví*, přiznává daň dle § 21 odst. 2:

- ke dni uskutečnění zdanitelného plnění.

3.5.1.1 Den uskutečnění zdanitelného plnění

Za den uskutečnění ZP se považuje:

a) *při dodání zboží (§ 21 odst. 3)*

- den dodání (při prodeji dle kupní smlouvy),
- den převzetí (v ostatních případech),
- den příklepu ve veřejné dražbě,
- nebo den, kdy vznikne právo používat zboží nájemcem.

---

¹⁸ § 13, 14, 15 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

b) při převodu nemovitosti (§ 21 odst. 4)

- den, kdy nabyvatel převezme nemovitost do užívání,
- nebo den, kdy je doručena listina s datem právních účinků vkladu do katastru nemovitostí,
- nebo den, kdy je zapsána změna vlastnického práva, a to ten den, který nastane dříve,
- den, kdy nájemci vznikne právo užívat nemovitost.

c) při poskytnutí služby (§ 21 odst. 5)

- den, kdy byla služba poskytnuta,
- nebo den, kdy byl vystaven daňový doklad (mimo splátkového nebo platebního kalendáře nebo dokladu na přijatou úplatu), a to ten den, který nastane dříve,
- den, ke kterému dle smlouvy dochází k převodu práva nebo k poskytnutí práva k využití, není-li ke stanovenému dni známa výše úplaty a je-li sjednán způsob jejího stanovení, den uskutečnění zdanitelného plnění je ke dni přijetí úplaty.

d) ve speciálních případech (§ 21 odst. 6, 7)

- den, kdy se provádí odečet z měřicího zařízení, případně den zjištění skutečné spotřeby tepla, elektřiny, vody, plynu...,
- den, kdy bylo převzato nebo předáno dílo dle smlouvy o dílo,
- den, ke kterému přechází vlastnické právo ke vkladu nebo práva k vydávanému majetku, při vydání vypořádacího podílu či podílu na likvidačním zůstatku,
- den dodání při dodání zboží nebo poskytnutí služby na základě komisionářské či podobné smlouvy,
- v případě dodání zboží prostřednictvím prodejních automatů ten den, kdy jsou peníze nebo jiné platební prostředky vyjmuty z přístroje nebo jiným způsobem zjištěna výše obratu,
- den uvedený ve smlouvě u dílčích plnění dle smlouvy,
- nejpozději poslední den zdaňovacího období v režimu opakovaných plnění (u zboží stejného druhu ve sjednaných lhůtách)

- nejpozději poslední den kalendářního roku u nájmu pozemků, bytů, staveb a nebytových prostor, které jsou osvobozeny od daně bez nároku na odpočet daně.

e) při dodání zboží do jiného členského státu (§ 22 odst. 2)

- den uskutečnění zdanitelného plnění nebo den přijetí úplaty, a to ten den, který nastane dříve.

f) při dovozu zboží vzniká daňová povinnost (§ 23 odst. 1)

- propuštěním zboží do celního režimu volný oběh, aktivní zušlechťovací styk v systému navracení, do režimu dočasné použití s částečným osvobozením od cla,
- nezákonným dovozem,
- porušením podmínek pro celní režim,
- spotřebou zboží ve svobodném pásmu či ve svobodném skladu,
- odebráním zboží celnímu dohledu.

g) při poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě a zahraniční osobou (§ 24 odst. 2)

- den uskutečnění ZP, jestliže však byla poskytnuta úplata, pak k poslednímu dni měsíce, v němž byla úplata poskytnuta, a to k tomu dni, který nastane dříve.

h) při poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko (§ 24a odst. 1)

- den uskutečnění ZP,
- nebo den přijetí úplaty, a to ten den, který nastane dříve.

i) při pořízení zboží z jiného členského státu (§ 25 odst. 1)

- den vystavení daňového dokladu, jestliže byl vystaven před 15. dnem měsíce, který následuje po měsíci, v němž bylo pořízeno zboží nebo k 15. dni měsíce, který následuje po měsíci, v němž bylo zboží pořízeno.¹⁹

---

¹⁹ § 21, 22, 23, 24, 24a, 25 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

Tato podkapitola je popsána dle českého znění zákona o DPH, některá ustanovení nejsou zcela v souladu s ustanoveními dle slovenského znění, některá v něm ani nenajdeme.

3.6 Základ daně (§ 36) a sazby (§ 47)

Za základ daně (dále jen „ZD“) se považuje veškerá úplata, kterou plátce obdržel nebo má obdržet za uskutečněná plnění od osoby, pro niž bylo toto plnění provedeno nebo od třetí osoby, bez daně za zdanitelné plnění. Jestliže je však úplata přijata dříve, než je uskutečněno plnění, ZD je úplata snižená o daň. Do ZD se zahrnují také jiné daně, dotace k ceně, cla a ostatní vedlejší výdaje.

V současné době jsou uplatňovány dvě sazby:

- *základní* ve výši 20 % z hodnoty plnění, kterou je zdaňováno zboží (vyjma toho, které je vymezeno v příloze č. 1 ZDPH) a služby,
- *snížená* ve výši 10 % se uplatní na služby uvedené v příloze č. 2 ZDPH.²⁰

Na Slovensku je uplatňována na zboží a služby 19% základní sazba daně, ovšem je zde výjimka – od počátku letošního roku až do odvolání je sazba daně zvýšena na 20 %, z důvodu vyššího schodku veřejné správy (§ 85j odst. 1 sl. ZDPH). Zboží uvedené v příloze 7 sl. ZDPH je zdaňováno 10 %.

Tab. 3.6 Seznam sazeb aplikovaných v ČR a SR po vstupu do EU

Rok	Česká republika		Slovensko	
	základní sazba	snížená sazba	základní sazba	snížená sazba
2004	19 %	5 %	19 %	-
2005	19 %	5 %	19 %	-
2006	19 %	5 %	19 %	-
2007	19 %	5 %	19 %	10 %
2008	19 %	9 %	19 %	10 %
2009	19 %	9 %	19 %	10 %
2010	20 %	10 %	19 %	10 % a 6 %*
2011	20 %	10 %	20 %**	10 %

* 6% sazba byla uplatňována v období 1. 5. – 31. 12.

** 20% sazba platí pouze přechodně, jakmile schodek veřejné správy bude nižší než 3 %, bude uplatňována opět 19% sazba DPH

Zdroj: vlastní

²⁰ § 36, 47 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

3.7 Osvobození od daně

3.7.1 Osvobození od daně bez nároku na odpočet daně (§ 51)

Plátci, který uskutečňuje plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, vzniká povinnost tato plnění přiznat ke dni jejich uskutečnění nebo ke dni přijetí úplaty. Taktéž je povinen je uvést do daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém vznikla povinnost tato plnění přiznat.

Mezi taková plnění patří poštovní služby, finanční a pojišťovací činnosti, televizní a rozhlasové vysílání, převod a nájem pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor, nájem dalších zařízení, zdravotnické služby a zboží, výchova a vzdělávání, sociální pomoc, provozování loterií a jiných podobných her, ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, dodání zboží, které bylo použito pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně a zboží, u něhož nemá plátce nárok na odpočet daně.²¹

3.7.2 Osvobození od daně s nárokem na odpočet daně (§ 63)

Plátce, který uskutečňuje plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně, musí přiznat toto plnění ke dni jeho uskutečnění. Rovněž je musí uvést do daňového přiznání za období, ve kterém vznikla povinnost přiznat toto plnění.

Plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet se označují také jako tzv. nulová sazba daně. Touto sazbou jsou zdaňovány vnitroeurospécké a mezinárodní obchody, tzn. dodání zboží do JČS, pořízení zboží z JČS, vývoz zboží, dovoz zboží, dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujícího nebo člena posádky letadla a dovoz pohonných hmot cestujícím, poskytnutí služby do třetí země, přeprava a služby, které jsou přímo vázané na dovoz a vývoz zboží, přeprava osob a osvobození ve zvláštních případech.²²

3.8 Odpočet daně

Plátci vznikne nárok na odpočet daně, jestliže přijatá zdanitelná plnění použije pro své ekonomické činnosti. Tento nárok vzniká dnem, kdy je plátce povinen přiznat daň na výstupu.

---

²¹ § 51 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

²² § 63 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

V plné výši si může daň odečíst pouze tehdy, použije-li přijatá zdanitelná plnění výlučně ke své ekonomické činnosti. V případě, že plátce použije přijatá plnění nejen pro uskutečnění své ekonomické činnosti, ale i pro účely, které s ní nesouvisí, může si odečíst daň pouze v poměrné výši, odpovídající rozsahu použití pro ekonomickou činnost.

Na základě daňového dokladu, kterým plátce prokáže nárok na odpočet daně, lze nárok uplatnit nejdříve za období, ve kterém se uskutečnilo přijaté zdanitelné plnění.

Plátce si může uplatnit nárok rovněž při změně režimu u zboží a služeb, které pořídil za posledních 12 měsíců před datem registrace a které jsou jeho obchodním majetkem.²³

Tab. 3.8 Limitní obrat pro povinnou registraci k DPH

Členský stát	Obrat
Česká republika	1 000 000 Kč
Slovensko	49 790 €

Zdroj: vlastní

3.9 Zvláštní režimy

Zvláštní režimy vzešly z Šesté směrnice. Slouží ke zjednodušení výběru daně a snížení administrativní náročnosti u vybraných skupin plátců.

Zvláštní režimy jsou určeny pro elektronicky poskytované služby, cestovní služby, obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi, investiční zlato a dodání zlata.

Až na jednu výjimku – zvláštní režim pro dodání zlata, jsou výše uvedené režimy obsaženy i ve sl. ZDPH.

3.9.1 Zvláštní režim pro služby poskytované elektronicky (§ 88)

Zvláštní režim může využít zahraniční OPD, která nemá na území ES provozovnu, a která není osobou povinnou přiznat a odvést daň v tuzemsku ani v JČS. Tyto osoby jsou

²³ § 72, 73, 74 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

známy pod pojmem „evidované osoby“ a zvláštního režimu mohou využít v případě, že poskytnou elektronickou službu osobě, která není OPD a má sídlo nebo bydliště na území ES.²⁴

*Dle sl. ZDPH lze tento režim využít v případě, že osoba poskytující elektronickou službu nemá sídlo, místo podnikání, bydliště ani provozovnu na území EU a k dani není identifikovaná v tuzemsku ani v JČS. Zároveň tuto službu musí poskytnout osobě, která není OPD a má sídlo, bydliště nebo se zpravidla zdržuje v tuzemsku.*²⁵

3.9.2 Zvláštní režim pro cestovní službu (§ 89)

Tento režim je povinen použít poskytovatel cestovní služby, který jedná s klientem vlastním jménem. Za ZD se v tomto případě považuje přírážka poskytovatele cestovní služby snížená o daň z přírážky.²⁶

*Stejně jako u nás, i na Slovensku tento režim musí použít poskytovatel cestovní služby, který vůči klientovi vystupuje pod vlastním jménem. Základem daně je přírážka cestovní kanceláře, tedy rozdíl mezi celkovou prodejní cenou a úhrnem cen služeb cestovního ruchu. Přírážka je považována za cenu s daní.*²⁷

3.9.3 Zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi (§ 90)

Tohoto režimu může být využito, jestliže je zboží dodáno obchodníkovi v rámci obchodování mezi členskými státy ES osobou, která není plátcem ani ORD v JČS, jiným plátcem, pro něhož dodání tohoto zboží je osvobozeno od daně nebo jiným obchodníkem, který při dodání takového zboží použil zvláštní režim. ZD je tedy přírážka snížená o daň z přírážky.²⁸

V případě Slovenska se při prodeji zboží zvláštní režim pro tyto obchodníky použije za předpokladu, že zboží bylo dodáno obchodníkovi na území Evropské unie, a to osobou, která není plátcem v tuzemsku ani v JČS, dále osobou identifikovanou k dani v tuzemsku nebo

---

²⁴ § 88 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

²⁵ § 68 zákona č. 222/2004 Z. z., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

²⁶ § 89 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

²⁷ § 65 zákona č. 222/2004 Z. z., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

²⁸ § 90 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

v JČS, pro kterou bylo toto dodání osvobozené a jiným obchodníkem, který uplatňuje zvláštní režim. Za ZD se považuje kladný rozdíl mezi prodejní a kupní cenou sníženou o daň.²⁹

Z výše uvedeného plyne, že mezi českým a slovenským zněním zákona nejsou v podstatě žádné rozdíly.

3.9.4 Správa daně (§ 93)

Správa daně se řídí zákonem č. 280/2009 Sb., daňovým řádem, který s účinností od 1. ledna letošního roku nahradil zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

3.9.4.1 Místní příslušnost (§ 93a)

U právnické osoby se místní příslušnost určí podle jejího sídla, u fyzické osoby podle místa jejího bydliště nebo místa, kde se obvykle zdržuje.³⁰ Jestliže se jedná o skupinu, místní příslušnost se řídí místem sídla, místem podnikání nebo provozovny člena, který ji zastupuje. V případě OPD, která nemá v tuzemsku sídlo, místo podnikání ani provozovnu (kromě evidovaných osob), se za místně příslušného správce daně považuje Finanční úřad pro Prahu 1.³¹

3.9.4.2 Plátcí daně (§ 94)

Plátcem se stane OPD v případě, že její obrat překročí za 12 předcházejících kalendářních měsíců 1 000 000 Kč a povinnost platit daň vzniká od prvního dne třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž byl překročen obrat. Plátcem se může stát také tehdy, jestliže hodnota zboží bez DPH (kromě hodnoty nového dopravního prostředku a zboží podléhajícímu spotřební dani), které pořizuje z JČS, přesáhne částku 326 000 Kč v běžném kalendářním roce.³²

---

²⁹ § 66 zákona č. 222/2004 Z. z., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

³⁰ § 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění

³¹ § 93a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

³² § 94 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

3.9.4.3 Registrace (§ 95)

Příhláška k registraci DPH musí být podána do 15 dnů po skočení kalendářního měsíce, ve kterém byl překročen stanovený limit nebo do 15 dní ode dne, kdy se OPD stane plátcem.³³

3.9.4.4 Zdaňovací období (§ 99)

Za podmínky, že plátce nedosáhl za předchozí kalendářní rok obratu 10 000 000 Kč (*na Slovensku 331 939, 19 €*), je pro něj zdaňovacím obdobím kalendářní čtvrtletí. V případě, že tuto částku přesáhl, zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Pokud nevíme výši obratu za předcházející rok, určíme zdaňovací období podle odhadu obratu.³⁴

3.9.4.5 Daňové přiznání a splatnost daně (§ 101)

Daňové přiznání se podává do 25 dní po skončení zdaňovacího období, a to na tiskopisu, který předepsalo Generální finanční ředitelství (*Ministerstvo financi SR*). Splatnost daně je v termínu pro podání DAP.³⁵

3.9.4.6 Souhrnné hlášení (§ 102)

Souhrnné hlášení se podává tehdy, jestliže plátce dodal zboží do JČS osobě registrované k dani v JČS, přemístil obchodní majetek do JČS, zprostředkoval zboží odběrateli při zjednodušeném postupu v třístranném obchodu nebo poskytl služby s MP v JČS (kromě služeb osvobozených). Podává se elektronicky za každý kalendářní měsíc, do 25. dne po skočení kalendářního měsíce (*na Slovensku do 20 dní*). V případě zjištění chybných údajů je plátce povinen podat do 15 dní opravné souhrnné hlášení.³⁶

---

³³ § 95 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

³⁴ § 99 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

³⁵ § 101 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

³⁶ § 102 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

4 SROVNÁNÍ VÝVOJE DPH V ČESKÉ REPUBLICE A NA SLOVENSKU NA PRAKTICKÝCH PŘÍKLADECH

4.1 Změny v uplatňování DPH v České republice v letech 2009 a 2010 a komparace vybraných příkladů se Slovenskem

4.1.1 Odpočet daně u osobních automobilů

4.1.1.1 Příklad 1

Plátce si pořídil osobní automobil z jiného členského státu v ceně 500 000 Kč bez DPH. Automobil používá pro svou ekonomickou činnost. Následně se rozhodne jej prodat za cenu 400 000 Kč bez DPH z důvodu jemu nevyhovujících vlastností vozidla.

Osobním automobilem se dle § 4 odst. 3 písm. e) ZDPH rozumí dopravní prostředek s označením kategorie M₁ nebo M₁G.

▪ do 31. 3. 2009

Do konce března 2009 si plátce podle tehdejšího znění zákona nemohl při pořízení osobního automobilu jako dlouhodobého majetku uplatnit nárok na odpočet daně. Při pořízení automobilu například 15. 3. 2009 plátce zaplatí z částky 500 000 Kč 19% daň, což je 95 000 Kč. Celková cena pořízeného auta je tedy 595 000 Kč.

Z důvodu neuplatnění nároku na odpočet DPH bude následný prodej automobilu osvobozen od daně.

▪ od 1. 4. 2009

V případě, že si plátce pořídil automobil až po 1. dubnu 2009, díky novele má nárok na odpočet daně v plné výši (nárok by vznikl i při pořízení automobilu z tuzemska nebo třetí země). Tedy z celkové částky 595 000 Kč si plátce může odečíst DPH ve výši 95 000 Kč.

Tentokrát prodej vozidla podle platného znění zákona osvobozen nebude, jelikož plátce při pořízení uplatnil nárok na odpočet daně, povinností je přiznat daň na výstupu. Tedy z částky 400 000 Kč plátce odvede státu 19% daň, což je 76 000 Kč.

Shrnutí příkladu

Skutečnost, že zákonodárci zrušili zákaz odpočtu DPH u osobních automobilů, se zprvu zdá jako výborná myšlenka, ale při podrobnějším rozebrání zákona to zase není až tak velká úspora. Úskalí spočívá v tom, že plátce si sice po datu účinnosti novely může uplatnit nárok na odpočet, ale v případě, že se rozhodne auto prodat, daň vrátí opět státu v podobě daně na výstupu. Nepochybně ale záleží také na ceně ojetého automobilu, který firma prodává. Jestliže jej prodá jako téměř nový, úspora na dani nebude nijak velká. Ustanovení zákona je tedy výhodné především pro ty, kteří si auto nechají až do sešrotování.

Co se týče uplatnění nároku na odpočet daně **na Slovensku**, zde mají plátcí tuto možnost až od 1. ledna 2010, a sice na základě vypuštěného § 49 odst. 7 písm. a) b) zákona č. 222/2004 Z. z.

4.1.1.2 Příklad 2

Podnik (osoba registrovaná k dani) provedl 14. března 2009 přestavbu automobilu kategorie N₁, pořízený v roce 2007 za cenu bez daně 900 000 Kč, na osobní automobil. Na DPH ve výši 171 000 Kč si podnik uplatnil nárok na odpočet. Ještě do konce měsíce března byla schválena technická způsobilost vozidla.

Plátce musí přiznat daň na výstupu. ZD pro dodanění se určí dle tehdejšího § 36 odst. 6 ZDPH jako částka zjištěná, např. 800 000 Kč včetně DPH. Z této částky se vypočte nová 19% daň, a sice 152 000 Kč.

Shrnutí příkladu

Zákaz odpočtu daně do konce března 2009 platil dle § 75 odst. 2 ZDPH i pro technické zhodnocení přesahující 40 000 Kč za kalendářní rok dle zákona o daních z příjmů. Tento zákaz se nevztahoval na automobily zařazené v kategorii N₁, což byla především upravená auta typu Combi, lišící se např. jen přepážkou mezi prostorem pro cestující a zavazadlovým prostorem (tzv. psí mřížkou). Kromě tohoto typu aut se do kategorie N₁ řadil mimo jiné i Peugeot 206, který se výrobcům povedlo přestavět na zmíněnou kategorii.

Kdyby podnik provedl přestavbu vozidla až po 1. dubnu 2009, tedy datu účinnosti novely, nevznikla by mu povinnost dodanění.

4.1.2 Poskytování služeb v rámci Evropské unie a třetích zemí

4.1.2.1 Příklad 3

Řešení příkladu za předpokladu, že plátce je z ČR

Plátce poskytuje konzultační službu pro osobu registrovanou k dani v Německu. Cena činí 50 000 Kč bez DPH. Zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí. Plátce poskytuje pouze služby uvedené v § 9 odst. 1 ZDPH.

▪ rok 2009

Místo plnění se určí dle § 9 odst. 1 ZDPH. Tedy místo plnění je tam, kde má poskytovatel služby sídlo nebo místo podnikání – tedy tuzemsko, zde bude služba i zdaněna. Celková cena pro odběratele činí 59 500 Kč. Daň ve výši 9 500 Kč bude odvedena v ČR a zároveň se tato částka objeví v DAP.

▪ rok 2010

V roce 2010 byl § 9 ZDPH upraven a podle nového znění se nyní za místo plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani považuje místo jejího sídla nebo místa podnikání (jedná se o mechanismus reverse charge – přenesení daňové povinnosti). Místo plnění bude tedy v tomto případě v Německu. Plátce vystaví fakturu na 50 000 Kč a z této částky si odběratel vypočte daň dle německého zákona a odvede ji v Německu. Český plátce je povinen podat souhrnné hlášení dle § 102 odst. 5, tzn. současně s daňovým přiznáním ve lhůtě pro podání daňového přiznání – do 25 dní po skončení zdaňovacího období.

	Rok 2009		Rok 2010	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	50 000,-	9 500,-	50 000,-	0,-

Řešení příkladu za předpokladu, že plátce je ze Slovenska

Cena po přepočtu kurzem 25 Kč/€ bude činit 2 000 €.

▪ rok 2009

Místem plnění je dle § 15 odst. 1 zákona 222/2004 Z. z. sídlo, místo podnikání nebo provozovna dodavatele služby. Dodavatel tedy vystaví fakturu na částku 2 380 € a z této sumy odvede daň ve výši 380 €. Povinnost přiznat a odvést daň vzniká ke dni dodání služby.

▪ **rok 2010**

Od roku 2010 je místem plnění místo, kde má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu příjemce služby. Tudíž německý příjemce přizná a odvede daň v Německu z částky 2 000 €. Slovenský plátcе musí dle § 73 vyhotovit do 15 dní od dodání služby nebo přijetí platby fakturu. Rovněž je jeho povinností uvést tuto službu v souhrnném hlášení, které podá do 20 dní po skončení kalendářní čtvrtletí, čili do 20. července.

	Rok 2009		Rok 2010	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 19 %
Daňová povinnost	2 000,-	380,-	2 000,-	0,-

* částky jsou uvedeny v €

Shrnutí příkladu

Novela zákona přinesla v roce 2010 podstatné změny ve vyhodnocování místa plnění u služeb poskytovaných nebo přijatých v rámci EU a třetích zemí, a to jak v ČR, tak na Slovensku. Mění se znění § 9 ZDPH, resp. § 15 sl. ZDPH. Podle pravidla pro určení místa plnění dochází nyní ke zdanění služby tam, kde má místo podnikání, sídlo nebo provozovnu příjemce služby. Jde o přenesení daňové povinnosti – tzv. mechanismus reverse charge. Zároveň je novinkou povinnost podat souhrnné hlášení (§ 102 ZDPH, resp. § 80 sl. ZDPH) při poskytnutí služby s MP v JČS, vyjma služeb osvobozených, jestliže službu přiznává a hradí její příjemce.

Příklad je řešen v obou státech dle shodné úpravy zákona, malý rozdíl je pouze ve lhůtě pro podání souhrnného hlášení, u nás tato lhůta činí 25 dní od skončení zdaňovacího období, na Slovensku pouze 20 dní.

4.1.2.2 Příklad 4

Řešení příkladu z pohledu českého plátce

Rakouský plátcе poskytl českému plátcі službu v podobě krátkodobého nájmu automobilu. Cena bez DPH činila 30 000 Kč. K předání dopravního prostředku došlo v České republice.

▪ **rok 2009**

Problematika poskytnutí krátkodobého nájmu dopravního prostředku spadá v tomto roce pod § 9 odst. 1, který říká, že místo plnění je stejně jako v předchozím příkladě tam, kde má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu poskytovatel služby. Služba tedy bude zdaněna v Rakousku. Český plátcе bude muset uhradit fakturu včetně DPH.

▪ **rok 2010**

V roce 2010 se poskytnutí krátkodobého nájmu dopravního prostředku řeší dle nového § 10d, podle něhož je místo plnění v místě skutečného předání dopravního prostředku klientovi do užívání. V tomto případě je MP tedy v České republice. Z fakturované částky bude vypočtena 20% daň ve výši 6 000 Kč. Zároveň má plátcе nárok na odpočet DPH dle § 73 odst. 7 ZDPH.

	Rok 2009		Rok 2010	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	30 000,-	-	30 000,-	6 000,-
Nárok na odpočet DPH	-	-	-	6 000,-
Konečná daň. povinnost	-	0,-	-	0,-

Řešení příkladu z pohledu slovenského plátce

Rakouský plátcе poskytl slovenskému plátci službu v podobě krátkodobého nájmu automobilu. Cena bez DPH činila 1 200 €. K předání dopravního prostředku došlo na Slovensku.

▪ **rok 2009**

Místo plnění se stanoví dle § 15 odst. 1 sl. ZDPH – MP je tam, kde má dodavatel sídlo, místo podnikání nebo provozovnu. Služba tedy podlehne zdanění v Rakousku a slovenskému plátci bude vystavena faktura na částku 1 200 € + DPH dle rakouských pravidel.

▪ **rok 2010**

V tomto roce se místo plnění u krátkodobého nájmu dopravního prostředku určí podle § 16 odst. 2, MP bude tedy tam, kde je dopravní prostředek předán zákazníkovi k užívání. Z toho plyne, že služba bude zdaněna na Slovensku a to ve výši 228 € z fakturované částky. Zároveň má nárok na odpočet daně dle § 49 sl. ZDPH.

	Rok 2009		Rok 2010	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 19 %
Daňová povinnost	1 200,-	-	1 200,-	228,-
Nárok na odpočet DPH	-	-	-	228,-
Konečná daň. povinnost	-	0,-	-	0,-

* částky jsou uvedeny v €

Shrnutí příkladu

Novelou zákona byla v roce 2010 upravena i oblast poskytnutí služby v případě krátkodobého nájmu dopravního prostředku. Zatímco v předešlém roce tato služba spadala do § 9 odst. 1 ZDPH (respektive § 15 odst. 1 sl. ZDPH), v tomto roce byla přesunuta do nového § 10d ZDPH (respektive § 16 odst. 2 sl. ZDPH). A nejen, že byla služba přesunuta, ale zároveň se změnilo i místo plnění. Namísto zdanění této služby v místě sídla, místa podnikání nebo provozovny poskytovatele je nyní toto plnění zdaněno tam, kde je dopravní prostředek předán zákazníkovi k užívání.

4.1.3 Dodání a vývoz zboží

4.1.3.1 Příklad 5

Plátce v rámci své podnikatelské činnosti provedl mimo jiné v průběhu třetího čtvrtletí daného roku následující plnění:

- dodal zboží do Itálie vlastní dopravou v ceně 200 000 Kč bez DPH (zboží bylo vyrobeno z materiálu a součástek, které plátce pořídil za cenu 110 000 Kč v téže roce),*
- uskutečnil vývoz zboží do Švýcarska v ceně 250 000 Kč, zboží bylo přepraveno nákladní automobilovou dopravou odběratele, který nemá na území ES sídlo, místo podnikání, místo pobytu ani provozovnu, na daňovém dokladu má plátce celním orgánem písemně potvrzen vývoz zboží z ES.*

Řešení příkladu z pohledu českého plátce

- dodání zboží**

▪ **rok 2009**

Místo plnění se určí podle § 7 odst. 2 ZDPH, jde se o místo, kde začíná přeprava zboží – tedy v České republice. Zboží bude zatíženo 19% daní, kterou český plátcce odvede a zároveň uvede v daňovém přiznání za třetí čtvrtletí roku 2009. Současně mu vzniká nárok na odpočet DPH dle § 72 odst. 2 ZDPH z použitého materiálu a součástek v hodnotě 20 900 Kč. Italskému plátcce bude vyfakturována částka 238 000 Kč.

▪ **rok 2010**

V tomto roce bude postup při řešení příkladu stejný, dochází pouze ke změně základní sazby daně z 19 % na 20 %. Český plátcce tedy odvede daň na výstupu ve výši 40 000 Kč a nárok na odpočet DPH si uplatní ve výši 22 000 Kč.

	Rok 2009		Rok 2010	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	200 000,-	38 000,-	200 000,-	40 000,-
Nárok na odpočet DPH	110 000,-	20 900,-	110 000,-	22 000,-
Konečná daň. povinnost	-	17 100,-	-	18 000,-

b) **vývoz zboží**

Problematika vývozu zboží z Evropského společenství na území třetí země je uvedena v § 66 ZDPH, dle něhož je zboží osvobozeno a plátcce tedy není povinen odvést daň, a to jak v roce 2009, tak ani v roce následujícím.

	Rok 2009		Rok 2010	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	250 000,-	0,-	250 000,-	0,-

Řešení příkladu z pohledu slovenského plátcce

Pro přepočet použijeme kurz 25 Kč/€.

a) **dodání zboží** v hodnotě 8 000 € (hodnota materiálu a součástek činí 4 400 €)

Dodání zboží je na Slovensku řešeno stejně jako v ČR, a to v obou uvedených letech. Na základě § 13 odst. 1 sl. ZDPH je slovenský plátcce povinen zboží zdanit 19 % a rovněž uvést

v daňovém přiznání za třetí čtvrtletí daného roku. Nárok na odpočet DPH si uplatní podle § 49 sl. ZDPH, a to ve výši 836 €. Faktura bude vystavena na částku 9 520 €.

	Rok 2009		Rok 2010	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 19 %
Daňová povinnost	8 000,-	1 520,-	8 000,-	1 520,-
Nárok na odpočet DPH	4 400,-	836,-	4 400,-	836,-
Konečná daň. povinnost	-	684,-	-	684,-

* částky jsou uvedeny v €

b) **vývoz zboží** v částce 10 000 €

Tato oblast je ve slovenském zákoně řešena opět v obou letech stejně jako v naší republice, a to v § 47. Zboží je tudíž osvobozeno od DPH.

	Rok 2009		Rok 2010	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 19 %
Daňová povinnost	10 000,-	0,-	10 000,-	0,-

* částky jsou uvedeny v €

Shrnutí příkladu

		ČESKÁ REPUBLIKA*		SLOVENSKO**	
		2009	2010	2009	2010
Daňová povinnost	a)	38 000,-	40 000,-	1 520,-	1 520,-
	b)	0,-	0,-	0,-	0,-
Nárok na odpočet	a)	20 900,-	22 000,-	836,-	836,-
Konečná daň. povinnost		17 100,-	18 000,-	684,-	684,-

* částky jsou uvedeny v Kč

** částky jsou uvedeny v €

Z výše uvedené tabulky jasně vyplývá, že daňová povinnost plátce se v České republice mezi rokem 2009 a 2010 zvedla o 900 Kč, což je důsledkem zvýšení základní sazby daně z 19 % na 20 %. Co se týče Slovenska, zde byla horní sazba DPH v obou letech na

stejně úrovni a z toho důvodu se daňová povinnost slovenského plátce nezměnila. Řešení příkladu je na základě platné legislativy identické v obou zemích EU.

4.2 Změny v daňové povinnosti plátce v letech 2010 a 2011 v České republice a na Slovensku

4.2.1 Příklad 6

Společnost Alfa, s. r. o. sídlící ve Zlíně se zabývá výrobní činností. Společnost je registrovaná jako plátce daně, daňové přiznání podává čtvrtletně. Ve druhém čtvrtletí daného roku provedla mimo jiné tato plnění:

- a) pořádala sportovní akci*
- b) přijala poradenskou službu od zahraniční osoby*
- c) nakoupila zboží od tuzemského plátce*
- d) uskutečnila dovoz zboží ze zahraničí*
- e) objednala si zboží nepatrné hodnoty ze zahraničí*

Řešení příkladu z pohledu českého plátce

a) pořádání sportovní akce

Společnost Alfa, s. r. o. v dubnu pořádala sportovní akci (nejedná se o službu spočívající v zajištění vstupu) ve Zlíně pro osobu povinnou k dani v Polsku. Dohodnutá cena činila 30 000 Kč bez DPH.

▪ rok 2010

Místo plnění se určí dle § 10b ZDPH, který říká, že místem plnění při poskytnutí služby, která se vztahuje ke sportu, je místo konání této akce, tedy Zlín. Firma tedy vystaví fakturu na částku 36 000 Kč včetně DPH a odvede 20% daň ve výši 6000 Kč. Zároveň tuto daň uvede v DAP za druhé čtvrtletí roku 2010.

▪ rok 2011 (od 1. 4.)

Od 1. dubna dochází ke změně místa plnění, nyní se sportovní akce poskytnutá osobě povinné k dani řídí § 9 odst. 1, místo plnění je v Polsku. Polskému plátcí tedy společnost vystaví fakturu na 30 000 Kč a z této částky bude odvedena daň v Polsku dle polských pravidel.

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 4.)	
	Cena bez DPH	DPH 20 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	30 000,-	6 000,-	30 000,-	0,-

b) přijetí poradenské služby od zahraniční osoby

Společnost Alfa, s. r. o. přijala dne 3. května službu z Japonska. Cena bez daně činila 10 000 Kč.

▪ rok 2010

Dle mechanismu reverse charge je povinen tuto službu zdanit příjemce služby, tzn. český plátcé, a to ke dni uskutečnění zdanitelného plnění (§ 24 odst. 1). Z částky 10 000 Kč odvede 20% daň ve výši 2 000 Kč a uvede ji do DAP za druhé čtvrtletí roku 2010. Současně českému plátcí vzniká nárok na odpočet daně dle § 73 odst. 7.

▪ rok 2011 (od 1. 4.)

V tomto případě službu zdaní rovněž český plátcé, stejně jako v roce 2010. Změna spočívá pouze v tom, že daň se přiznává ke dni uskutečnění zdanitelného plnění **nebo** k poslednímu dni v měsíci, ve kterém byla poskytnuta úplata, a sice k tomu dni, který nastane dříve (§ 24 odst. 2).

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 4.)	
	Cena bez DPH	DPH 20 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	10 000,-	2 000,-	10 000,-	2 000,-
Nárok na odpočet DPH	-	2000,-	-	2000,-
Konečná daň. povinnost	-	0,-	-	0,-

c) nákup zboží od tuzemského plátce

Společnost Alfa, s. r. o. koupí v červnu od jiného tuzemského plátce zboží za 50 000 Kč bez daně. Dodavatel však chybně dodává zboží s 20% daní, faktura je vystavena na 60 000 Kč, přičemž zboží mělo být zatíženo pouze 10 %.

▪ **rok 2010**

Dle platného znění zákona bylo možné chybu opravit v řádném daňovém přiznání, jestliže byl odběrateli doručen opravný daňový doklad.

▪ **rok 2011 (od 1. 4.)**

Tentokrát oprava daně může být provedena až v dodatečném daňovém přiznání, zároveň je povinností i nyní vystavit opravný daňový doklad. Podle § 73 odst. 6 si však odběratel bude moci uplatnit nárok na odpočet daně pouze v takové výši, která odpovídá dani, jež má být podle zákona uplatněna, v našem případě tedy ve výši 5 000 Kč.

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 4.)	
	Cena bez DPH	DPH 20 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	50 000,-	10 000,-	50 000,-	10 000,-
Nárok na odpočet DPH	-	10 000,-	-	5 000,-
Konečná daň. povinnost	-	0,-	-	5 000,-

d) **dovoz zboží ze zahraničí**

Společnost Alfa, s. r. o. si objednala z Jižní Ameriky 400 g exkluzivní kávy a 50 g čaje. Jedná se o zásilku neobchodní povahy, která nebude použita pro ekonomické činnosti firmy. Na území ES vstoupila v České republice, kde bylo zboží propuštěno do režimu volný oběh, a sice dne 10. května. Cena bez DPH činí 1 000 Kč.

▪ **rok 2010**

Místo plnění se při dovozu zboží řídí § 12 odst. 1, který říká, že místo plnění je v tom členském státě, na jehož území se zboží nachází v okamžiku, kdy vstupuje ze třetí země na území Evropského společenství. V tomto případě je tedy MP v České republice a společnost Alfa, s. r. o. odvede z hodnoty zásilky 20% daň ve výši 200 Kč. Povinnost přiznat daň vzniká dle § 23 ZDPH. Jelikož firma toto plnění nepoužije pro své ekonomické činnosti, nevzniká jí nárok na odpočet daně.

▪ **rok 2011 (od 1. 4.)**

Místo plnění se určí stejně jako v roce 2010, MP je tedy v ČR. Na základě nového § 71 ZDPH je tato zásilka osvobozena od daně. Současně vzniká českému plátcovi podle § 63 odst. 1, písm. h) nárok na odpočet daně. Plátce je povinen přiznat uskutečnění tohoto plnění k 10. květnu a uvést jej do DAP za druhé čtvrtletí roku.

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 4.)	
	Cena bez DPH	DPH 20 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	1 000,-	200,-	1 000,-	0,-
Nárok na odpočet DPH	-	0,-	-	0,-
Konečná daň. povinnost	-	200,-	-	0,-

e) **dovoz zboží nepatrné hodnoty**

Společnost si přes internet v dubnu objednala zboží (nejedná se o alkoholické nápoje, parfémy, toaletní vody, tabák ani tabákové výrobky) z Číny v hodnotě 2 500 Kč (100 € po přepočtu kurzem 25 Kč/€) bez DPH.

▪ **rok 2010**

V tomto roce platilo, že dovoz zboží nepatrné hodnoty nepřesahující v úhrnu 150 €, je osvobozen od DPH a zároveň i od cla. Pro firmu jde v tomto případě o plnění osvobozené.

▪ **rok 2011 (od 1. 4.)**

Dle čl. 27 Nařízení rady č. 918/83 a od 1. dubna 2011 dle § 71 odst. 3, písm. a) ZDPH lze osvobodit od DPH jen dovezené zboží, jehož úhrnná hodnota nepřesahuje 22 €. Tím pádem bude muset firma vypočíst 20% daň z částky uvedené na faktuře. V našem případě tedy DPH z 2 500 Kč činí 500 Kč (ze 100 € činí 20 €). Jestliže by zboží přesahovalo částku 150 €, platila by se již nejen daň, ale i clo. Zároveň má plátce nárok na odpočet daně podle § 63 odst. 1, písm. h).

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 4.)	
	Cena bez DPH	DPH 20 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	2 500,-	0,-	2 500,-	500,-
Nárok na odpočet DPH	-	0,-	-	500,-

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 4.)	
	Cena bez DPH	DPH 20 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Konečná daň. povinnost	-	0,-	-	0,-

Řešení příkladu z pohledu slovenského plátce

Společnost Alfa, s. r. o. v tomto případě sídlí například v Bratislavě.

a) pořádání sportovní akce

Společnost Alfa, s. r. o. v dubnu pořádala sportovní akci (nejedná se o službu spočívající v zajištění vstupu) v Bratislavě pro osobu povinnou k dani v Polsku. Dohodnutá cena činila 1 200 € bez DPH.

▪ rok 2010

Místo plnění se určí dle § 16 odst. 3 sl. ZDPH, stejně jako u nás je místo plnění tam, kde se akce koná, tedy Bratislava. Polskému plátcovi bude vystavena faktura na částku 1 440 € a slovenský plátce odvede daň ve výši 228 €. Tato daň bude uvedena v DAP za druhé čtvrtletí roku.

▪ rok 2011 (od 1. 1.)

I v tomto případě místo plnění bude stejné jako v ČR, a sice místem plnění bude dle § 15 odst. 1 sídlo, místo podnikání nebo provozovna příjemce - Polsko. Tudíž slovenský plátce bude fakturovat částku 1 200 € a z ní bude vypočtena a odvedena daň v Polsku.

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 1.)	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	1 200,-	228,-	1 200,-	0,-

* částky jsou uvedeny v €

b) přijetí poradenské služby od zahraniční osoby

Společnost Alfa, s. r. o. přijala dne 3. května službu z Japonska. Cena bez daně činila 400 €.

▪ rok 2010

Služba bude zdaněna podle mechanismu reverse charge, tedy na Slovensku. Firma odvede 19% daň ve výši 76 € ke dni uskutečnění zdanitelného plnění (§ 19 odst. 2) nebo ke dni přijetí

platby, jestliže byla tato platba přijata před dodáním služby (§ 19 odst. 4). Zároveň bude tato daň uvedena v DAP za druhé čtvrtletí daného roku a plátcí vzniká nárok na odpočet daně.

▪ **rok 2011 (od 1. 1.)**

Řešení bude stejné jako v předchozím roce, pouze se mění sazba z 19 % na 20 %.

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 1.)	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	400,-	76,-	400,-	80,-
Nárok na odpočet DPH	-	76,-	-	80,-
Konečná daň. povinnost	-	0,-	-	0,-

* částky jsou uvedeny v €

c) nákup zboží od tuzemského plátce

Společnost Alfa, s. r. o. koupí v červnu od jiného tuzemského plátce zboží za 2 000 € bez daně. Dodavatel však chybně dodává zboží s 19% daní (v roce 2011 s 20% daní), faktura je vystavena na 2 380 € (v roce 2011 na 2 400 €), přičemž zboží mělo být zatíženo pouze 10 %.

▪ **rok 2010**

Plátce, který odpočítal daň, je povinen na základě § 53 odst. 6 opravit tuto daň buď ve zdaňovacím období, ve kterém byla provedena oprava sazby daně, nebo v následujícím zdaňovacím období.

▪ **rok 2011 (od 1. 1.)**

V tomto roce bude příklad řešen dle stejné právní úpravy.

	Rok 2010		Rok 2011 (od 1. 1.)	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	2 000,-	380,-	2 000,-	400,-
Nárok na odpočet DPH	-	380,-	-	400,-
Konečná daň. povinnost	-	0,-	-	0,-

* částky jsou uvedeny v €

d) dovoz zboží ze zahraničí

Společnost Alfa, s. r. o. si objednala z Jižní Ameriky 400 g exkluzivní kávy a 50 g čaje. Jedná se o zásilku neobchodní povahy, která nebude použita pro ekonomické činnosti firmy. Na území ES vstoupila na Slovensku, kde bylo zboží propuštěno do režimu volný oběh, a sice dne 10. května. Cena bez DPH činí 40 €.

▪ rok 2010

Místo plnění při dovozu zboží je definováno v § 18 sl. ZDPH jako členský stát, na jehož území se zboží vyskytuje v okamžiku, kdy vstupuje na území Evropského společenství, místo plnění je tedy Slovensko. V tomto případě je však zboží osvobozeno, a to na základě § 48 odst. 2, písm. a) sl. ZDPH. Na rozdíl od ČR se znění uvedeného paragrafu objevilo ve slovenském zákoně již po vstupu do Evropské unie.

▪ rok 2011 (od 1. 1.)

V roce 2011 bude řešení příkladu totožné.

	Rok 2010		Rok 2011	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	40,-	0,-	40,-	0,-

* částky jsou uvedeny v €

e) dovoz zboží nepatrné hodnoty

Společnost si přes internet v dubnu objednala zboží (nejedná se o alkoholické nápoje, parfémy, toaletní vody, tabák ani tabákové výrobky) z Číny v hodnotě 100 € bez DPH.

▪ rok 2010

Na rozdíl od České republiky, platí na Slovensku osvobození nepatrných zásilek do 22 € již od roku 2009, a to na základě § 48 odst. 2, písm. b). Firma tedy vypočte a odvede 19% daň z částky 100 €, což je 19 €. Současně jí vzniká nárok na odpočet daně.

▪ rok 2011 (od 1. 1.)

V roce 2011 bude řešení opět totožné, pouze se změní sazba daně z 19 % na 20 %.

	Rok 2010		Rok 2011	
	Cena bez DPH	DPH 19 %	Cena bez DPH	DPH 20 %
Daňová povinnost	100,-	19,-	100,-	20,-
Nárok na odpočet DPH	-	19,-	-	20,-
Konečná daň. povinnost	-	0,-	-	0,-

* částky jsou uvedeny v €

Shrnutí příkladu

		ČESKÁ REPUBLIKA*		SLOVENSKO**	
		2010	2011	2010	2011
Daňová povinnost	a)	6 000,-	0,-	228,-	0,-
	b)	2 000,-	2 000,-	76,-	80,-
	c)	10 000,-	10 000,-	380,-	400,-
	d)	200,-	0,-	0,-	0,-
	e)	0,-	500,-	19,-	20,-
Nárok na odpočet	b)	2 000,-	2 000,-	76,-	80,-
	c)	10 000,-	5 000,-	380,-	400,-
	e)	0,-	500,-	19,-	20,-
Konečná daň. povinnost		6 200,-	5 000,-	228,-	0,-

* částky jsou uvedeny v Kč

** částky jsou uvedeny v €

Z tabulky je patrné, že výsledná daňová povinnost českého plátce se mezi lety 2010 a 2011 snížila. Tato skutečnost je důsledkem změn v legislativě daně z přidané hodnoty. V našem příkladu, konkrétně u písmene a) došlo k přenesení daňové povinnosti na příjemce služby. V případě písmene d) je důvodem nulové daňové povinnosti v roce 2011 osvobození zásilky na základě nového § 71 ZDPH. Naopak u posledního případu (písmeno e) byla snížena hranice pro osvobození dováženého zboží od DPH ze 150 € na 22 €, čímž plátcí vznikla povinnost zboží zdanit, neboť se nevešel do limitu pro osvobození. Z tabulky je dále zřejmé snížení nároku na odpočet daně z přidané hodnoty u písmene c) a vznik tohoto nároku u písmene e). Bod c) se týká oprav výše daně. Pokud dodavatel uvede na daňovém dokladu

chybnou – základní sazbu daně namísto sazby snížené, může si pak uplatnit nárok na odpočet DPH pouze v takové výši, která odpovídá dani, jež má být podle zákona uplatněna. Je tedy třeba dostatečně znát zákony a dávat pozor při vyplňování daňových dokladů.

I v případě slovenského plátce se výsledná daňová povinnost mezi uvedenými lety snížila. Zde však můžeme vidět, že úprava DPH je v některých případech odlišná než v České republice. V případě písmen b), c) a e) je sice v roce 2011 odvedena vyšší daň, ale to je způsobeno odlišnou výší sazby daně. Rozdíly ve zdanění oproti ČR jsou patrné u písmen d) a e). Spočívají v rozdílném časovém zapracování daného ustanovení do tuzemského zákona.

U tohoto příkladu se dá konstatovat, že změny v legislativě účinné od 1. dubna 2011 (od 1. ledna 2011 v případě Slovenska) mají pozitivní dopad na výslednou daňovou povinnost firmy.

5 ZÁVĚR

Snaha o harmonizaci daně z přidané hodnoty prostřednictvím směrnic existuje již od počátku integrace a trvá až po současnost. Důvodem této harmonizace je úsilí o odstranění bariér volného pohybu zboží a služeb v EU a také snaha o co nejnižší administrativní náročnost pro plátce. Harmonizace není ani po 40 letech ukončena, členské státy se však musí řídit alespoň základními pravidly, která musí mít včleněna do národní legislativy. Podmínkou pro vstup kandidátských zemí do Evropské unie k 1. květnu 2004 bylo mimo jiné sladit daňové systémy v jednotlivých zemích se Šestou směrnicí.

Dá se konstatovat, že daň z přidané hodnoty je daní komplikovanou, neboť se neustále mění a novelizuje její legislativa a z toho důvodu je třeba tyto novelizace stále sledovat.

Cílem této diplomové práce bylo nastínit, jak se vyvíjela harmonizace daně z přidané hodnoty se Šestou směrnicí v České republice a na Slovensku po vstupu do Evropské unie. Záměrem praktické části byla analýza zdanění v České republice ve vybraných letech a komparace s uplatňováním DPH na Slovensku.

V roce 2010 se v novele českého zákona o DPH objevily tři významné změny. První změnou, o které rozhodla vláda ČR, bylo navýšení sazeb o jeden procentní bod a to z důvodu snížení státního deficitu. Základní sazba byla navýšena z 19 % na 20 % a snížená sazba z 9 % na 10 %. Druhá změna spočívala v přenesení daňové povinnosti na příjemce v oblasti poskytování nebo přijetí služeb v rámci EU nebo třetích zemí. Tato skutečnost způsobila, že osoby povinné k dani se rázem staly plátcí pouhým přijetím nebo poskytnutím služby mezi členskými zeměmi, rovněž tak přijetím zboží s montáží a to vše bez ohledu na to, že jejich příjmy nedosáhly limitu pro registraci k DPH. Na rozdíl od plátců, kteří změny v DPH sledují soustavně a pouze aktualizují dosavadní postupy ve vykazování daně, drobní podnikatelé nebo živnostníci se najednou nově museli začít zajímat o zákony či zjišťovat a ověřovat údaje o svých obchodních partnerech. Třetí změnou je podávání souhrnného hlášení už nejen u zboží, ale také při poskytnutí služby osobě registrované k dani s místem plnění v JČS, vyjma služeb osvobozených, jestliže službu přiznává a hradí její příjemce. Hlášení se podává měsíčně, elektronicky.

Kromě zmíněných změn v sazbách DPH jsou výše uvedené změny součástí novely i na Slovensku. Zde zůstaly sazby stejné jako v roce 2009, pouze ke stávající 10% sazbě přibyla navíc pro období od 1. května do 31. prosince 2010 snížená sazba ve výši 6 %.

Vybrané změny v novele č. 47/2011, která je účinná od 1. dubna, jsou srovnány s loňským rokem a se zdaněním na Slovensku v posledním souhrnném příkladu, z něhož vyplývá, že daňová povinnost se v ČR mezi obdobími do 31. března 2011 a od 1. dubna 2011 snížila, a to z důvodu změn uvedených ve shrnutí tohoto příkladu. Co se týče řešení příkladu v případě slovenského plátce, zde se konečná daňová povinnost firmy také snížila, a to i přesto, že daňová sazba se zvýšila o 1 %. Kromě rozdílu ve výši sazby existují mezi řešením z pohledu českého a slovenského plátce odlišnosti, které spočívají v rozdílném časovém zapracování daného ustanovení do tuzemského zákona.

Změny v legislativě v tomto konkrétním příkladě mají pozitivní vliv na výslednou daňovou povinnost jak českého, tak slovenského plátce.

Cíl diplomové práce byl splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy

BUTKOVSKÁ, E. *Harmonizace DPH v České republice s předpisy Evropského společenství*. Diplomová práce. 2010. 62 s.

GALOČÍK, S.; PAIKERT, O. *DPH 2010 – výklad s příklady*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 288 s. ISBN 978-80-247-3204-6.

LEDVINKOVÁ, J. *DPH v příkladech 2010*. 7. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 480 s. ISBN 978-80-7263-593-1.

MATĚJOVÁ, Š. *Harmonizace daně z přidané hodnoty v České republice s právem Evropských společenství*. Diplomová práce. 2010. 82 s.

MEDVEĎ, J. a kolektiv. *Daňová teória a daňový systém*. 1. vyd. Bratislava: Sprint dva, 2009. 288 s. ISBN 978-80-89393-09-1.

PÁTEK, V. *DPH u finančních a pojišťovacích služeb nejen pro banky a pojišťovny: právo ES v praxi*. 1. vyd. Praha: C H Beck, 2008. 110 s. ISBN 978-80-7400-001-0.

ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 4. vyd. Praha: Linde, 2010. 350 s. ISBN 978-80-7201-799-7.

Elektronické publikace

AUDITEX: *Novela zákona 523/2005...* [online]. 2007. [cit. 2011-02-28]. Dostupný z WWW: <http://www.auditex.sk/view.php?cislocclanku=2007010015>.

BĚHOUNEK, P. *Novela DPH od 1. 4. 2011* [online]. 2011. [cit. 2011-02-24]. Dostupný z WWW: <http://www.behounek.eu/news/novela-dph-2011/>.

ČESKÁ DAŇOVÁ SPRÁVA: *Novela zákona o DPH nabyde účinnost až k 1. dubnu 2011* [online]. 2010. [cit. 2011-02-24]. Dostupný z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-z-pridane-hodnoty/novela-zakona-o-dph-od-1-ledna-2011/1001635/59235/>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Právo Evropského společenství* [online]. 2009. [cit. 2011-02-17]. Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pravo_evropskeho_spolecenstvi.

DAŇOVÝ PORTÁL PRO VŠECHNY. *Daňové definice* [online]. 2010-2011. [cit. 2011-02-17]. Dostupný z WWW: <http://www.berne.cz/dane/danove-definice/>.

KUNC, D. *Novela zákona o DPH bude pravděpodobně účinná až od 1. 4. 2011*. [online]. 2010. [cit. 2011-03-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.taxes-dane.cz/cs/clanky/>>.

POPLUHAROVA, V. *Len zmeny DPH platné k 1. 1. 2011* [online]. 2011. [cit. 2011-02-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.porada.sk/archive/index.php/t-158507.html>>.

SAGIT.cz: Anotace [online]. 2010. [cit. 2011-02-24]. Dostupný z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/zpravodajtxtanot.asp?cd=76&typ=r&zdroj=../_anotace/sb10120a>.

SAGIT.cz: Anotace [online]. 2009. [cit. 2011-02-22]. Dostupný z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/zpravodajtxtanot.asp?cd=167&typ=r&zdroj=../_anotace/sb08302a>.

SAGIT.cz: Anotace [online]. 2009. [cit. 2011-02-22]. Dostupný z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/zpravodajtxtanot.asp?cd=76&typ=r&zdroj=../_anotace/sb09087a>.

SAGIT.cz: *Přímý účinek* [online]. 2004. [cit. 2011-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=156&typ=r&refresh=yes&levelid=eu_229.htm>.

SCHMIDT, R. *Prameny práva*. 2003. [cit. 2011-02-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.eps.cz/epravo/>>.

Právní předpisy

- (KOM(2008) 805 v konečném znění – 2008/0228 (CNS))
- Směrnice Rady 2009/69/ES ze dne 25. června 2009, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o daňové úniky spojené s dovozem
- Směrnice Rady 2009/162/EU ze dne 22. prosince 2009, kterou se mění některá ustanovení směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty
- Směrnice Rady 2010/23/EU ze dne 16. března 2010, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů

- Směrnice Rady 2010/45/EU ze dne 13. července 2010, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o pravidla fakturace
- Směrnice Rady 2010/88/EU ze dne 7. prosince 2010, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o trvání povinnosti dodržovat minimální základní sazbu
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění
- zákon č. 222/2004 Z. z., o dani z pridanej hodnoty, v platnom zneni
- zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

SEZNAM ZKRATEK

DAP – daňové přiznání

EHS – Evropské hospodářské společenství

ES – Evropské společenství

ESUO – Evropské společenství uhlí a oceli

EU – Evropská unie

EURATOM – Evropské společenství pro atomovou energii

HNP – hrubý národní produkt

JČS – jiný členský stát

OPD – osoba povinná k dani

sl. ZDPH – slovenský zákon o DPH

Sb. – sbírka

Z. z. – zbierka zákonov

ZDPH – zákon o DPH

Prohlášení o využití výsledků diplomové (bakalářské) práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29. 4. 2011

.....
Bc. Dagmar Náplavová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Myslbekova 2438
767 01 Kroměříž